

ЗАКОН

О ПОПИСУ СТАНОВНИШТВА, ДОМАЋИНСТАВА И СТАНОВА 2021. ГОДИНЕ

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се припрема, организација и спровођење Пописа становништва, домаћинстава и станова 2021. године у Републици Србији (у даљем тексту: Попис), период пописивања, начин прикупљања података, јединице које се обухватају Пописом, садржај Пописа, обавезе државних и других органа и организација у припреми, организацији и спровођењу Пописа, финансирање Пописа, дужности лица која обављају послове у вези са Пописом, дужности лица која се обухватају Пописом, обрада података, објављивање пописних резултата, употреба, заштита и чување података прикупљених у Попису.

Значење појединих израза

Члан 2.

Изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:

1) пописивање је појединачно и свеобухватно прикупљање података о лицима, домаћинствима и становима које држава организује у једнаким временским интервалима, најчешће на сваких десет година;

2) контрола квалитета података прикупљених пописом је статистичко истраживање које се спроводи непосредно након завршетка пописивања, у циљу провере обухвата и квалитета података прикупљених у попису;

3) пописни круг је најмања просторна јединица о којој се воде подаци у Регистру просторних јединица и која се формира за потребе пописа, ради прецизног распоређивања пописивача на терену и обезбеђивања потпуног обухвата пописних јединица;

4) пописивач је лице које је овлашћено да на терену прикупља податке непосредно од лица која се пописују;

5) инструктор је лице које је овлашћено да обучава пописиваче и да прати и контролише њихов рад током теренског прикупљања података;

6) пребивалиште је место у којем се грађанин настанио са намером да у њему стално живи;

7) боравиште је место у којем грађанин привремено борави;

8) странац је лице које нема држављанство Републике Србије, било да је страни држављанин или лице без држављанства;

9) домаћинство је свака породична или друга заједница лица која заједно станују и заједнички троше своје приходе за подмиривање основних животних потреба (становане, исхрана и др.). Домаћинством се сматра и тзв. самачко домаћинство, односно лице које живи само у месту пописа и није члан неког другог домаћинства у другом месту у Републици Србији или у иностранству. Домаћинством се сматра и колективно домаћинство, тј. домаћинство састављено од лица која живе у верским установама, установама

социјалне заштите за збрињавање деце и одраслих и другим установама за привремени или трајни смештај;

10) дипломатско особље страних држава јесу чланови дипломатских или конзуларних представништава страних држава, као и чланови других мисија које имају дипломатски статус у Републици Србији;

11) административни извори података јесу евиденције, регистри, базе и други скупови података о правним и физичким лицима које успостављају и одржавају поједини државни органи, организације и институције;

12) агрегирани подаци јесу збирни подаци о јединицама посматрања;

13) анонимизирани микроподаци су подаци којима су уклоњене или модификоване идентификационе варијабле како би се онемогућила идентификација лица на које су се подаци претходно односили;

14) псеудонимизација је обрада на начин који онемогућава приписивање података о личности одређеном лицу без коришћења додатних података, под условом да се ови додатни подаци чувају посебно и да су предузете техничке, организационе и кадровске мере које обезбеђују да се податак о личности не може приписати одређеном или одредивом лицу;

15) геопросторни подаци су подаци са директном или индиректном везом са одређеном локацијом или географском облашћу;

16) сервис геопросторних података су операције које се могу извршити позивањем рачунарске апликације над геопросторним подацима који се налазе у скуповима геопросторних података;

17) календар објављивања је преглед свих статистичких саопштења и публикација са прецизно наведеним насловом, референтним периодом, датумом и временом објављивања. Објављује се на веб-сајту Републичког завода за статистику пре почетка календарске године, за целу наредну годину.

Сви изрази у овом закону односе се подједнако на лица мушког и женског пола, без обзира на то у којем су граматичком роду изражени.

II. СПРОВОЂЕЊЕ ПОПИСА

Период и начин пописивања

Члан 3.

Пописивање се спроводи од 1. до 30. априла 2021. године.

Непосредно по завршетку пописивања, врши се контрола квалитета података прикупљених Пописом поновним пописивањем у изабраним пописним круговима.

Пописивање и контрола квалитета података прикупљених Пописом спроводе се према стању на дан 31. марта 2021. године у 24.00 сата.

Податке прикупљају пописивачи непосредно од грађана, методом интервјуа.

Јединице које се обухватају Пописом

Члан 4.

Пописом се обухватају:

1) држављани Републике Србије са пребивалиштем, односно боравиштем у Републици Србији, без обзира на то да ли су у време

спровођења Пописа присутни у свом месту становања или привремено бораве у другом месту у Републици Србији или у иностранству;

2) стално настањени странци, странци којима је одобрен привремени боравак у Републици Србији и друга лица која у време спровођења Пописа бораве на територији Републике Србије;

3) домаћинства;

4) станови и друге настањене просторије.

Јединице које се не обухватају Пописом

Члан 5.

Пописом се не обухвата дипломатско и војно особље страних држава, као ни чланови њихових породица који са њима бораве у Републици Србији.

Пописом се не обухватају станови у власништву страних држава у којима станује страно дипломатско или војно особље.

Подаци о лицима

Члан 6.

У Попису се прикупљају следећи подаци о лицима: име и презиме, име једног родитеља, пол, датум рођења, јединствени матични број грађана, евиденцијски број странца, адреса становања, држављанство, место рођења, место из којег се лице доселило, датум и разлог досељења, период боравка у иностранству, назив државе и разлог досељења/повратка у Републику Србију, брачни статус, да ли лице живи у ванбрачној заједници, број живорођене деце и године њиховог рођења, национална припадност, матерњи језик, вероисповест, највише стечено образовање, похађање школе, место школовања, начин путовања у школу, писменост, економска активност, занимање, делатност, статус запосленог лица, место рада, начин путовања на посао и функционална способност лица за обављање свакодневних активности.

Поред података из става 1. овог члана, о одсутним члановима домаћинства прикупљају се следећи подаци: разлог и дужина одсуства, место боравка и учесталост враћања у место сталног становања, док се о лицима која су привремено присутна у месту пописа прикупљају следећи подаци: разлог и дужина присуства, место сталног становања и учесталост враћања у место сталног становања.

Подаци о домаћинствима

Члан 7.

У Попису се прикупљају следећи подаци о домаћинствима: адреса становања, укупан број чланова домаћинства, сроднички и породични састав, основ по коме домаћинство користи стан у којем се пописује и да ли се чланови домаћинства баве сопственом пољопривредном производњом.

Подаци о становима и другим настањеним просторијама

Члан 8.

У Попису се прикупљају следећи подаци о становима и другим настањеним просторијама: адреса, врста стамбеног простора, коришћење стана, облик својине, површина стана, број соба, опремљеност инсталацијама и помоћним просторијама, врста енергента који се користи за грејање, спрат на којем се стан налази, као и подаци о основним карактеристикама зграде у којој се стан налази.

III. ОБАВЕЗЕ ДРЖАВНИХ И ДРУГИХ ОРГАНА И ОРГАНИЗАЦИЈА У ПРИПРЕМАМА, ОРГАНИЗАЦИЈИ И СПРОВОЂЕЊУ ПОПИСА

Органи за спровођење Пописа

Члан 9.

Попис припрема, организује и спроводи Републички завод за статистику.

Одређене послове припреме, организације и спровођења Пописа на територији општина, градова и Града Београда Републички завод за статистику обавља преко пописних комисија, у складу са овим законом.

У припреми, организацији и спровођењу Пописа, у оквиру своје надлежности, учествују и:

- министарства и посебне организације;
- јединице локалне самоуправе;
- други органи, организације и институције.

Републички завод за статистику

Члан 10.

Републички завод за статистику обавља следеће послове: стара се о благовременом и потпуном спровођењу овог закона; дефинише методологију Пописа у складу са националним потребама и међународним обавезама; прописује садржај пописних упитника у складу са овим законом; израђује упитнике, упутства и друге методолошке и организационе инструменте Пописа; сарађује са министарствима, посебним организацијама, јединицама локалне самоуправе и другим органима, организацијама и институцијама, координира заједничке активности у вези са припремом, организацијом и спровођењем Пописа и, у складу са овим законом, даје инструкције, пружа стручну помоћ и тражи извештаје о реализацији пописних активности; обезбеђује потпуно, тачно и правовремено обавештавање становништва о значају и циљевима Пописа и начину и времену његовог спровођења; формира пописне комисије у општинама, градовима и Граду Београду и дефинише њихове обавезе; доставља пописним комисијама методолошка и организациона упутства, као и опрему за теренско прикупљање података; распоређује и преноси финансијска средства пописним комисијама; израђује финансијска упутства о коришћењу средстава намењених за спровођење Пописа и контролише употребу финансијских средстава; дефинише критеријуме и процедуре за избор непосредних учесника у Попису; спроводи стручну обуку и организује и координира инструктаже непосредних учесника у Попису; издаје прописана овлашћења за рад у Попису; организује теренско прикупљање података и контролу квалитета података прикупљених Пописом; подноси захтев за покретање прекршајног поступка у складу са овим законом; обрађује и анализира податке; објављује пописне резултате; архивира пописну грађу и обезбеђује заштиту података у складу са законом и другим прописима.

У Републичком заводу за статистику формира се посебно управљачко тело са задатком да организује и координира рад свих учесника у Попису. На челу овог тела је директор Републичког завода за статистику, а чланови су лица одговорна за организацију и реализацију специфичних пописних активности.

Пописна комисија

Члан 11.

Пописна комисија се формира за сваку општину, град и градску општину Града Београда.

Чланове пописне комисије именује директор Републичког завода за статистику на предлог јединице локалне самоуправе, односно градске општине Града Београда.

Пописну комисију могу сачињавати од три до седам чланова, у зависности од броја становника, броја насељених места и површине територије, с тим што је један члан представник Републичког завода за статистику. Изузетно, на посебно образложен захтев јединице локалне самоуправе, директор Републичког завода за статистику може именовати додатне чланове пописне комисије.

Пописна комисија дужна је да, у складу са инструкцијама Републичког завода за статистику, благовремено предузме све мере неопходне за квалитетну припрему, организацију и спровођење Пописа на територији за коју је задужена.

Пописна комисија обавља следеће послове: обавештава становништво о значају и циљевима Пописа, начину и времену његовог спровођења, као и о правима и дужностима грађана у Попису; обезбеђује просторије за селекцију и обуку кандидата за инструкторе и пописиваче, за смештај пописног материјала и опреме и друге просторије неопходне за рад; издаје пописивачима и инструкторима прописана овлашћења за рад; прати рад пописивача и инструктора, пружа им помоћ и решава спорне ситуације на терену; организује дежурства у време спровођења Пописа; ангажује стручњаке из области информационо-комуникационих технологија за подршку током обуке непосредних учесника у Попису и током теренске реализације Пописа; ангажује додатно стручно особље за обављање појединих пописних задатака; стара се о правилном распореду и рационалној употреби финансијских средстава одређених за Попис, израђује обрачун утрошених средстава и доставља извештаје; обавља и друге послове у вези са припремом и спровођењем Пописа, у складу са упутствима Републичког завода за статистику.

Министарства и посебне организације

Члан 12.

У оквиру свог делокруга и задатака утврђених овим законом, у извршењу појединих послова у вези са Пописом учествују:

- 1) министарство надлежно за послове одбране;
- 2) министарство надлежно за послове правде;
- 3) министарство надлежно за спољне послове;
- 4) министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борачка и социјална питања;
- 5) Републички геодетски завод;
- 6) Комесаријат за избеглице и миграције;
- 7) друга министарства и посебне организације.

Министарство надлежно за послове одбране

Члан 13.

Министарство надлежно за послове одбране обезбеђује услове за пописивање војних и цивилних лица која у време Пописа станују у касарнама, војним школама и другим војним установама, као и за пописивање припадника Војске Републике Србије који су ангажовани у мултинационалним операцијама.

Начин пописивања лица из става 1. овог члана утврђује се методолошким упутством, које доноси директор Републичког завода за статистику, уз сагласност министра надлежног за послове одбране.

Министарство надлежно за послове правде

Члан 14.

Министарство надлежно за послове правде обезбеђује услове за пописивање лица која се налазе у заводима за извршење кривичних санкција.

Начин пописивања лица из става 1. овог члана утврђује се методолошким упутством, које доноси директор Републичког завода за статистику, уз сагласност министра надлежног за послове правде.

Министарство надлежно за спољне послове

Члан 15.

Министарство надлежно за спољне послове обезбеђује услове за организацију и спровођење Пописа држављана Републике Србије на раду у дипломатско-конзуларним представништвима Републике Србије, деловима привредних друштава у иностранству, деловима банака и других лица у финансијском сектору у иностранству, представништвима Привредне коморе Србије у иностранству, Организацији Уједињених нација, њеним органима и специјализованим агенцијама и другим међународним организацијама, као и чланова њихових домаћинстава који са наведеним лицима бораве у иностранству.

Начин пописивања лица из става 1. овог члана утврђује се методолошким упутством, које доноси директор Републичког завода за статистику, уз сагласност министра надлежног за спољне послове.

Министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борачка и социјална питања

Члан 16.

Министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борачка и социјална питања обезбеђује услове за пописивање лица смештених у установама социјалне заштите, као и за пописивање бескућника у прихватилиштима и свратиштима.

Начин пописивања лица из става 1. овог члана утврђује се методолошким упутством, које доноси директор Републичког завода за статистику, уз сагласност министра надлежног за послове рада, запошљавања, борачка и социјална питања.

Републички геодетски завод

Члан 17.

Републички геодетски завод, у сарадњи са Републичким заводом за статистику, израђује методолошко-организационо упутство за припрему и ажурирање геопросторних података за потребе теренске реализације пописа.

У складу са упутством из става 1. овог члана, Републички геодетски завод врши ревизију граница статистичких и пописних кругова, ажурира податке Регистра просторних јединица и обезбеђује расположиве скупове и сервисе геопросторних података из своје надлежности, који су неопходни за организацију теренских активности, израду ажурних мапа статистичких и пописних кругова, повезивање пописних и геопросторних података, обраду и објављивање резултата пописа.

Комесаријат за избеглице и миграције

Члан 18.

Комесаријат за избеглице и миграције обезбеђује услове за пописивање лица смештених у колективним центрима, центрима за азил и прихватним центрима, као и другим објектима који су у његовој надлежности.

Друга министарства и посебне организације

Члан 19.

Министарства и посебне организације, поред наведених у чл. 13. до 18. овог закона, обавезни су да пруже стручну помоћ Републичком заводу за статистику у припреми и спровођењу Пописа, у оквиру свог делокруга утврђеног законом.

Јединица локалне самоуправе

Члан 20.

Јединица локалне самоуправе обавља следеће послове: предлаже чланове пописне комисије, обезбеђује просторије за рад пописне комисије, прати спровођење Пописа на својој територији, пружа помоћ пописној комисији у извршавању пописних задатака и обавља друге послове у складу са упутствима Републичког завода за статистику.

Други органи, организације и институције

Члан 21.

Други државни органи, органи аутономне покрајине, организације, агенције, канцеларије и службе Владе обавезни су да, уколико је потребно, пруже стручну помоћ Републичком заводу за статистику у процесу припреме и реализације Пописа, у оквиру свог делокруга утврђеног законом.

Употреба административних извора података

Члан 22.

За потребе припреме и организације Пописа, праћења обухвата пописних јединица и унапређења квалитета прикупљених података, Републички завод за статистику има право приступа административним изворима података.

Подаци од значаја за Попис, наведени у чл. 6, 7. и 8. овог закона, који нису прикупљени током теренске реализације Пописа преузимају се из расположивих административних извора.

Власници административних извора података обавезни су да на захтев Републичког завода за статистику омогуће преузимање података од значаја за Попис, укључујући идентификаторе.

Републички завод за статистику је дужан да предузме све мере заштите података преузетих из административних извора, у складу са законом.

IV. ФИНАНСИРАЊЕ ПОПИСА

Финансирање послова Републичког завода за статистику

Члан 23.

Средства за финансирање послова у вези са Пописом обезбеђују се у буџету Републике Србије, а Републички завод за статистику врши пренос дела одобрених средстава на подрачуне за посебне намене пописним комисијама за спровођење Пописа.

Републички завод за статистику овлашћује једног или више чланова пописне комисије за располагање средствима на подрачуну за посебне намене из става 1. овог члана, који су одговорни за законито и наменско трошење средстава са тог подрачуна.

Пописне комисије воде евиденцију о утрошку средстава из става 1. овог члана и извештај о томе достављају Републичком заводу за статистику, на његов захтев.

Републички завод за статистику врши контролу законитог и наменског коришћења средстава са подрачуна из става 1. овог члана.

Средства из става 1. овог члана, обезбеђена законом о буџету Републике Србије, која се не утроше, враћају се у буџет Републике Србије до истека фискалне године.

Накнаде лицима која обављају послове у вези са Пописом

Члан 24.

Пописивачи, инструктори, чланови пописних комисија и друга лица која се привремено ангажују за обављање послова у вези са Пописом, у складу са овим законом, имају право на новчану накнаду према мерилима које утврђује директор Републичког завода за статистику.

V. ДУЖНОСТИ ЛИЦА КОЈА ОБАВЉАЈУ ПОСЛОВЕ У ВЕЗИ СА ПОПИСОМ И ЛИЦА КОЈА СЕ ОБУХВАТАЈУ ПОПИСОМ

Дужности лица која обављају послове у вези са Пописом

Члан 25.

Пописивач, инструктор и друго физичко или правно лице ангажовано у Попису дужно је да све послове који су му поверени обавља благовремено и на прописан начин.

Пописивач, инструктор и друго физичко лице ангажовано у Попису дужно је да строго води рачуна о тачности уписа података које су дали даваоци података, односно о тачној обради података прикупљених Пописом.

Лице из става 2. овог члана дужно је да чува као тајну све податке о пописаним лицима до којих дође током обављања послова који су му поверени.

Дужности лица која се обухватају Пописом

Члан 26.

Лице које се обухвата Пописом дужно је да у њему учествује, односно да одговори на сва пописна питања и да на свако питање да тачан и потпун одговор. Податке о одсутним члановима домаћинства даје члан домаћинства коме су подаци највише познати, а о деци млађој од петнаест година податке даје родитељ, усвојитељ или старатељ.

Лице које се обухвата Пописом није дужно да се изјашњава о националној припадности и вероисповести.

Ако пописивач у време Пописа не затекне у стану лице које се обухвата Пописом, а податке не може да прикупи на начин предвиђен у ставу 1. овог члана, оставља писмено обавештење да је то лице дужно да се најкасније до 30. априла 2021. године јави надлежном органу ради давања података у вези с Пописом.

VI. ОБРАДА ПОДАТАКА И ОБЈАВЉИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ПОПИСА

Обрада података

Члан 27.

Републички завод за статистику обрађује податке прикупљене у Попису у сврху производње и објављивања података званичне статистике.

Обрада је неопходна у циљу обезбеђивања званичних статистичких података о просторној дистрибуцији и карактеристикама становништва, домаћинства и станова за потребе анализе и оцене стања и планирања развоја друштва.

Подаци о личности обрађују се у статистичке сврхе, уз примену свих техничких и организационих мера за спречавање идентификације особе на коју се подаци односе, укључујући и псеудонимизацију.

Обрада података о личности врши се у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Објављивање резултата Пописа

Члан 28.

Републички завод за статистику објављује резултате Пописа од јавног значаја, и то:

- 1) прелиминарне резултате Пописа, у року од 30 дана од дана завршетка пописивања;
- 2) коначне резултате Пописа, заједно са метаподацима и извештајем о квалитету, у складу са календаром објављивања, сукцесивно до 31. децембра 2022. године.

Резултати из става 1. овог члана објављују се искључиво у виду агреgirаних података, и доступни су свима под једнаким условима на званичном веб-сајту Републичког завода за статистику.

VII. УПОТРЕБА, ЗАШТИТА И ЧУВАЊЕ ПОДАТАКА ПРИКУПЉЕНИХ У ПОПИСУ

Употреба података прикупљених у Попису

Члан 29.

Подаци прикупљени у Попису користе се искључиво у статистичке сврхе и Републички завод за статистику их не може уступати другим физичким и правним лицима.

Подаци прикупљени у Попису не могу се употребљавати у сврху утврђивања обавеза грађана, нити се могу користити као доказ за остваривање права грађана.

Републички завод за статистику може користити податке прикупљене Пописом за успостављање статистичких регистара, у складу са законом који уређује област званичне статистике и законом који уређује заштиту података о личности.

За потребе коришћења пописних података у научноистраживачке сврхе, Републички завод за статистику образује посебну базу са анонимизираним микроподацима.

Заштита података прикупљених у Попису

Члан 30.

Републички завод за статистику дужан је да предузме све прописане административне, техничке и организационе мере неопходне за заштиту података прикупљених у Попису од нелегалног приступа, објављивања или коришћења, у складу са законом којим се регулише област информационе безбедности.

Чување података

Члан 31.

Подаци прикупљени у Попису чувају се трајно, у електронској форми.

Директор Републичког завода за статистику, доноси, у складу са важећим стандардима, посебан акт којим се ближе регулише складиштење и чување података прикупљених у Попису.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 32.

Новчаном казном, од 20.000 до 50.000 динара, казниће се за прекршај физичко лице које се обухвата Пописом или лице које је дужно да да податке о одсутним члановима домаћинства, односно родитељ, усвојитељ или старатељ за дете млађе од петнаест година, ако одбије да одговори на питања у пописним упитницима или да нетачне и непотпуне одговоре (члан 26. став 1.).

Члан 33.

Новчаном казном од 30.000 до 50.000 динара казниће се пописивач, инструктор и друго лице које је задужено за обављање послова у вези с Пописом, као и одговорно лице у правном лицу које обавља послове у вези с Пописом, ако:

- 1) не обавља послове Пописа благовремено и на прописан начин (члан 25. став 1.);
- 2) не води рачуна о тачности уписа података које су дали даваоци података, односно о тачној обради података прикупљених Пописом (члан 25. став 2.);
- 3) не чува као тајну све податке о пописаним лицима до којих дође током обављања послова који су му поверени (члан 25. став 3.);
- 4) противно вољи лица обухваћеног Пописом захтева да се то лице изјашњава о националној припадности или вероисповести (члан 26. став 2.).

Члан 34.

Новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај члан пописне комисије који је овлашћен за располагање средствима на подрачуну за посебне намене ако ненаменски и незаконито троши средства са подрачуна пописне комисије (члан 23. став 2.).

IX. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Прописивање и објављивање методолошких инструмената Пописа

Члан 35.

Директор Републичког завода за статистику прописује основне пописне упитнике (Пописница и Упитник за домаћинство и стан) и организационо-методолошко упутство за спровођење Пописа.

Садржај упитника из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Рок за формирање пописних комисија

Члан 36.

Пописне комисије из члана 11. овог закона формираће се у року од 10 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Привремено обустављање измена назива и граница територијалних јединица и имена улица и тргова у насељеним местима

Члан 37.

У периоду од 1. до 30. априла 2021. године, надлежни органи неће мењати називе и границе територијалних јединица: општина, градова и насељених места, као ни имена улица и тргова у насељеним местима.

Ступање на снагу овог закона

Члан 38.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 11. Устава Републике Србије, према којем Република Србија уређује и обезбеђује прикупљање статистичких и других података од општег интереса, а у вези са чланом 42. став 2. Устава Републике Србије, према којем се прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности уређују законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Попис становништва, домаћинства и станова представља најважнији статистички извор појединачних података о становништву једне државе.

Наредни попис у Републици Србији планиран је за 2021. годину, у складу са већ устаљеном десетогодишњом периодиком спровођења пописа у нашој земљи и са нашим међународним обавезама. Наиме, Економски и социјални савет УН донео је Резолуцију бр. 2015/10, којом се све државе чланице УН позивају да у периоду 2015–2024. спроведу најмање један попис становништва, наглашавајући значај пописа како за државу као целину, тако и за сваку њену најмању територијалну јединицу. У 2021. години попис становништва планирају да спроведу све државе чланице ЕУ (Уредба 763/2008 Европског парламента и Савета за пописе становништва и станова) и чланице ЕФТА, како би се, поред методолошке, обезбедила и оптимална временска упоредивост пописних података на међународном нивоу.

Спровођење пописа на нашем тлу има врло дугу традицију, која се може пратити још од давне 1834. године. Од тог „пописа људства“ па до Првог светског рата пописи су, у просеку, спровођени скоро на сваких пет година, што сведочи о врло динамичном историјском раздобљу, које је наметало потребу за честим снимањем промена територијалног распореда и састава становништва, као и економских добара, а нарочито у ослобођеним крајевима. Стога, подаци тих раних пописа и данас имају изузетан историографски значај. У периоду између два светска рата спроведена су само два пописа становништва, и то 1921. и 1931. године. Након Другог светског рата, због потребе да се у што краћем року прикупе подаци о штетама насталим услед ратних разарања, како би подношење захтева међународним форумима за накнаду ратне штете почивало на објективној статистичкој документацији, 1948. године извршен је тзв. „скраћени“ попис, а већ 1953. и први комплетан послератни попис становништва. Почев од Пописа 1961. године, поново се, сходно препорукама УН, успоставља десетогодишња периодика спровођења пописа становништва, тако да су у наредном периоду извршени пописи: 1961, 1971, 1981. и 1991. године. Први попис у 21. веку спроведен је 2002. године, чиме је делимично нарушена десетогодишња пописна периодика, првенствено због немогућности

да се обезбеде неопходна финансијска средства за његово спровођење у 2001. години, али и због инсистирања власти у Црној Гори, са којом је Република Србија била у државној заједници, да се попис одложи (попис у Црној Гори спроведен је тек у октобру 2003. године). Наредни попис у Републици Србији, чије је спровођење било планирано за април 2011, због недостатка финансијских средстава реализован је након шест месеци, у октобру 2011. године, уз знатну финансијску подршку Европске комисије.

Сваки попис је својим садржајем и специфичним организационим решењима превазилазио претходне пописе, па тако и Попис становништва, домаћинстава и станова 2021. карактерише унапређење свих фаза припреме, организације и реализације.

Пописом 2021. биће утврђен укупан број становника, домаћинстава и станова у Републици Србији и њихов распоред по нижим просторним јединицама: управним окрузима, градовима, општинама и насељеним местима. Обезбедиће се поуздани подаци о виталним, етничким, економским, образовним, миграционим и другим обележјима становништва, који су неопходни за добијање прецизне слике тренутног стања, али и за пројекције будућих кретања, а нарочито за реално сагледавање обима и последица исељавања становништва у иностранство у последњих десет година, пада фертилитета и убрзаног старења становништва – друштвених појава које најнепосредније утичу на промене у демографском потенцијалу Републике Србије.

Резултати Пописа 2021. користиће се и као основа за израду и праћење реализације стратешких циљева Владе, а нарочито за генерисање индикатора значајних за оцену ефикасности донетих мера, како на националном тако и на локалном нивоу.

Подаци добијени Пописом од посебног су значаја за спровођење појединих закона и других правних аката, пре свега из области остваривања права националних мањина, али и за дефинисање мера за побољшање положаја осетљивих група становништва и смањење социјалне искључености (особе са инвалидитетом, стари и др.). Пописом се обезбеђују и подаци за потребе међународних институција и организација (УН, Евростат, Унеско и др.). Поред тога, у процесу придруживања Републике Србије Европској унији, пописни подаци важни су за извештавање о напретку у више преговарачких поглавља.

За разлику од свих досадашњих пописа, у којима су подаци прикупљани попуњавањем папирних упитника, у Попису 2021. године први пут ће се за прикупљање података користити преносиви рачунари. Такође, први пут ће у попису бити успостављен механизам за повезивање пописних и геопросторних података на нивоу кућног броја, чиме ће се обезбедити услови за агрегирање пописних података по деловима насељених места, урбанистичким зонама и другим најмањим просторним јединицама. Пописни подаци послужиће и за дефинисање степена урбанизације, типологије руралних и урбаних подручја,

као и за израду других класификација које недостају, а које се базирају на прецизним подацима о просторном размештају становништва. Већа вредност и употребљивост информација о просторној дистрибуцији становништва добијених на овај начин задовољиће потребе најширег круга корисника.

Попис 2021. специфичан је и по томе што би требало да буде последњи попис у Републици Србији који се спроводи на традиционалан начин, тј. непосредним појединачним пописивањем свих јединица (лица, домаћинстава и станова). Имајући у виду бројне активности које се на нивоу државе спровode у области унапређења постојећих и успостављања нових административних база података, реално је очекивати да ће се у наредном периоду стећи услови за спровођење пописа на бази регистара. Управо ће резултати Пописа 2021. послужити за проверу обухвата и квалитета података који се воде у административним регистрима, али и за успостављање статистичког регистра становништва, који ће се ажурирати из административних извора и бити основ за спровођење наредног пописа, 2031. године. Основна предност пописа базираних на регистрима јесте да се, за разлику од традиционалних пописа, који се због високих трошкова и комплексне организације спровode у размацима од десет година, могу по потреби реализовати у далеко краћим временским интервалима.

Попис становништва је најкомплексније статистичко истраживање – како по садржају и методолошким решењима, тако и по својој специфичној организацији.

Циљ доношења овог закона јесте да се на јединствен начин правно регулишу надлежности и обавезе министарстава и других органа и организација у вези с припремама и спровођењем Пописа становништва, домаћинстава и станова 2021. (у даљем тексту: Попис), а посебно послови и задаци Републичког завода за статистику, који има кључну улогу у свим фазама његовог спровођења, као и задаци пописних комисија, које се за потребе спровођења Пописа формирају у општинама, градовима и Граду Београду. Поред тога, овим законом регулишу се обавезе и дужности лица која се обухватају Пописом и лица која непосредно обављају послове Пописа, употреба и заштита података прикупљених Пописом и објављивање резултата Пописа. На крају, циљ овог закона јесте и да се регулишу питања у вези са финансирањем Пописа.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Главом I. Уводне одредбе, члановима 1. и 2. Предлога закона, дефинисан је предмет овог закона и дат је појмовник израза коришћених у њему.

Главом II. Спровођење Пописа, члановима 3–8. дефинисан је период пописивања, начин на који ће се прикупљати подаци, обухват јединица Пописа и садржај пописних упитника.

Пописивање се спроводи од 1. до 30. априла 2021. године. У односу на претходни попис (2011), када је теренско прикупљање података трајало 15 дана, с тим што је у великим градовима продужено за два до пет дана, у Попису 2021. предвиђено је да пописивање траје 30 дана. Основни разлози за одређивање дужег периода пописивања јесу измене у начину прикупљања података. Наиме, за разлику од Пописа 2011, када су попуњавани папирни упитници и када је за рад на терену ангажовано више од 36.000 пописивача, предвиђено је да се у Попису 2021. подаци прикупљају помоћу лаптопова и да се за тај посао ангажује око 15.000 пописивача који поседују основна знања из области рада на рачунару. Пажљива селекција кандидата за теренско прикупљање података и њихова обука од посебног су значаја за успех Пописа. Ангажовањем мањег броја непосредних учесника обезбеђују се услови за бољу селекцију и темељнију обуку кандидата. Непосредно по завршетку Пописа, у мају 2021. спроводи се акција поновног пописивања на изабраном узорку, у циљу контроле квалитета прикупљених података. Сви подаци у Попису прикупљају се према стању на дан 31. марта 2021. у 24.00 сата, односно у поноћ између 31. марта и 1. априла 2021. Овај тренутак у статистици се назива „критични моменат пописа“. Подаци се прикупљају непосредно од грађана, методом интервјуа, при чему ће пописивачи помоћу лаптопова уносити у електронске упитнике одговоре грађана на пописна питања (члан 3.).

Предлогом закона (члан 4.) дефинисано је да се Пописом обухватају држављани Републике Србије са пребивалиштем, односно боравиштем у Републици Србији, без обзира на то да ли су у време спровођења Пописа присутни у свом месту становања или привремено бораве у другом месту у Републици Србији или у иностранству. Поред држављана Републике Србије, Пописом се обухватају и стално настањени странци, странци којима је одобрен привремени боравак у Републици Србији и друга лица која у време спровођења Пописа бораве на територији Републике Србије, односно странци који у моменту пописа из различитих разлога најмање годину дана бораве у Републици Србији или бораве краће али с намером да остану најмање годину дана (нпр. тражиоци азила, мигранти у потреби без утврђеног статуса и друга лица). Пописом се обухватају и домаћинства (породична, непородична и колективна), као и станове и друге настањене просторије (настањене пословне просторије, просторије настањене из нужде, колективне стамбене јединице).

Пописом се не обухвата дипломатско и војно особље страних држава, као ни чланови њихових породица који са њима бораве у Републици Србији. Не обухватају се ни станове у власништву страних држава у којима станује страно дипломатско или војно особље (члан 5).

Члановима 6–8. Предлога закона прецизиран је садржај Пописа, односно подаци који се у овом Попису прикупљају о лицима, домаћинствима, становима и другим настањеним просторијама. Садржај Пописа дефинисан је у складу са

националним потребама, захтевима корисника пописних података и међународним препорукама за пописе око 2020. године.

Главом III. Обавезе државних и других органа и организација у припремама, организацији и спровођењу Пописа, дефинисано је да Попис припрема, организује и спроводи Републички завод за статистику, при чему одређене послове у вези са Пописом на територији општина, градова и Града Београда Републички завод за статистику обавља преко пописних комисија. У припреми и реализацији Пописа, у оквиру своје надлежности, учествују и министарства и посебне организације, јединице локалне самоуправе и други органи, организације и институције.

Републички завод за статистику, као непосредни носилац активности у вези са припремама, организовањем и спровођењем Пописа, стара се о утврђивању јединствених методолошких решења и стандарда у циљу добијања што садржајнијих и валиднијих података, који ће бити компатибилни не само са резултатима претходних пописа спроведених на територији Републике Србије него и с подацима пописа других земаља, који се, такође, прикупљају у складу с међународним препорукама. Републички завод за статистику се стара о благовременом и потпуном извршавању овог закона, прописује садржај пописних упитника у складу са овим законом, дефинише методологију Пописа у складу са националним потребама и међународним обавезама, израђује упитнике, упутства и друге методолошке и организационе инструменте Пописа. Поред тога, Републички завод за статистику обезбеђује потпуно, тачно и правремено обавештавање становништва о значају и циљевима Пописа, начину и времену његовог спровођења, дефинише критеријуме и процедуре за избор непосредних учесника у Попису, врши стручну обуку, организује и координира инструктаже непосредних учесника у Попису, издаје прописана овлашћења за рад у Попису, организује теренско прикупљање података и контролу квалитета података прикупљених Пописом, подноси захтев за покретање прекршајног поступка у складу са овим законом, обрађује и анализира податке, објављује пописне резултате, архивира пописну грађу и обезбеђује заштиту података у складу са законом и другим прописима. Полазећи од своје координационе улоге у статистичком систему, Републички завод за статистику сарађује са министарствима, посебним организацијама, јединицама локалне самоуправе и другим органима, организацијама и институцијама, координира заједничке активности на припреми, организацији и спровођењу Пописа и, у складу са овим законом, даје инструкције, пружа стручну помоћ и тражи извештаје о реализацији пописних активности, формира пописне комисије у општинама, градовима и Граду Београду и дефинише њихове обавезе, доставља пописним комисијама методолошка и организациона упутства и опрему за теренско прикупљање података, распоређује и преноси финансијска средства пописним комисијама, израђује финансијска упутства о коришћењу средстава намењених за спровођење

Пописа и контролише употребу финансијских средстава. С обзиром на то да је за успешну реализацију пописа неопходно вишегодишње планирање и координација рада изузетно великог броја учесника, потребно је успоставити јасну управљачку структуру. Основни задатак управљачког пописног тела које се формира у Републичком заводу за статистику јесте да обезбеди вертикалну синхронизацију рада свих учесника у попису и подршку државних органа, цивилног сектора, средстава јавног информисања и других субјеката, као и да редовно информише стручну, али и најширу јавност, о планираним и реализованим пописним активностима.

Поступак формирања пописних комисија у општинама, градовима и Граду Београду и задаци пописних комисија дефинисани су чланом 11. Предлога закона. Чланове пописне комисије именује директор Републичког завода за статистику, на предлог јединице локалне самоуправе, односно градске општине Града Београда. Прописано је да пописна комисија може имати од три до седам чланова (при чему је у укупан број чланова укључен и један представник Републичког завода за статистику). Укупан број чланова пописне комисије одређује се у зависности од броја становника, броја насељених места и површине територије. Предвиђено је и да, у изузетним случајевима, на посебно образложен захтев јединице локалне самоуправе, директор Републичког завода за статистику може именовати додатне чланове пописне комисије.

Пописна комисија, у складу са инструкцијама Републичког завода за статистику, обавља послове у вези са спровођењем Пописа на својој територији. Нарочито се стара о обавештавању становништва о значају и циљевима Пописа, начину и времену његовог спровођења, као и о правима и дужностима грађана у Попису. Поред тога, пописна комисија пружа логистичку подршку за спровођење Пописа (обезбеђује просторије за обуку инструктора и пописивача, обезбеђује стручни кадар за информатичку подршку током обуке и током теренске реализације Пописа, организује дежурства за пружање информација грађанима током пописивања и др.), прати реализацију Пописа и обавља друге пописне задатке.

У оквиру свог делокруга, одређене послове и задатке из домена припреме, организације и спровођења Пописа врше: министарство надлежно за послове одбране, министарство надлежно за послове правде, министарство надлежно за спољне послове, Министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борацка и социјална питања, Републички геодетски завод, Комесаријат за избеглице и миграције и друга министарства и посебне организације (члан 12.). Обавезе министарстава и посебних организација прецизиране су чл. 13. до 19. Предлога закона. Чланом 20. дефинисане су обавезе јединица локалне самоуправе, а чланом 21. обавезе других државних органа, органа аутономне покрајине, организација, агенција, канцеларија и служби Владе, да, у случају потребе, пруже стручну помоћ Републичком заводу за статистику у процесу припреме и реализације Пописа, у оквиру свог делокруга утврђеног законом.

Употреба административних извора података за потребе припреме и организације Пописа и праћења обухвата и унапређења квалитета података прикупљених у Попису регулисана је чланом 22. Предлога закона. Овај члан усклађен је са чланом 31. Закона о званичној статистици („Службени гласник РС“, бр. 104/09), којим се регулише право приступа Републичког завода за статистику административним изворима података у државним органима, организацијама и институцијама. Прописана је обавеза власника административних извора података да на захтев Републичког завода за статистику омогуће преузимање података од значаја за Попис (подаци из члана 6, 7. и 8. Предлога закона) којима располажу, а који нису прикупљени током теренске реализације Пописа, као и обавеза Републичког завода за статистику да предузме све мере заштите података преузетих из административних извора, у складу са законом. За припрему теренске реализације Пописа користиће се Адресни регистар и Регистар просторних јединица, као и друге расположиве базе просторних података Републичког геодетског завода које су од значаја за дефинисање граница пописних кругова, процену броја стамбених јединица, распоред пописивача и израду мапа статистичких и пописних кругова, као и за повезивање пописних и геопросторних података. У фази обраде прикупљених података (приликом контроле конзистентности и логичке исправности слогова) појединачни подаци који нису прикупљени у Попису биће преузети из административних база података под условом да се наведени подаци воде у административним базама, а све у циљу унапређења квалитета Пописа.

Главом IV. Финансирање пописа, предвиђено је да се средства за финансирање послова у вези са Пописом обезбеђују у буџету Републике Србије (члан 23.). Републички завод за статистику врши пренос дела одобрених средстава на подрачуне за посебне намене пописним комисијама и овлашћује једног или више чланова пописне комисије за располагање средствима на подрачуну. Чланови пописне комисије који су овлашћени за располагање средствима одговорни су за законито и наменско трошење средстава. Пописна комисија дужна је да средства троши у складу са финансијским упутством Републичког завода за статистику, да води евиденцију и да доставља извештаје о утрошку средстава на захтев Републичког завода за статистику, који врши контролу законитог и наменског коришћења средстава. Средства која су обезбеђена законом о буџету Републике Србије, која се не утроше, враћају у буџет Републике Србије до истека фискалне године.

Републички завод за статистику не преноси финансијска средства министарствима, посебним организацијама и другим државним органима из члана 12. Предлога закона.

Чланом 24. Предлога закона прописано је да пописивачи, инструктори, чланови пописних комисија и друга лица која се привремено ангажују за обављање послова у вези са Пописом, у складу са овим законом, имају право на новчану

накнаду према мерилима које утврђује директор Републичког завода за статистику. Поред надокнаде за рад, лица која обављају послове у вези са Пописом имају право и на надокнаду осталих реалних трошкова који настану током обављања пописних задатака (путни трошкови, смештај и др.), што се дефинише уговором.

Главом V. Дужности лица која обављају послове у вези са Пописом и лица која се обухватају Пописом, прописано је да су пописивачи, инструктори и друга физичка и правна лица која су ангажована у Попису дужна да благовремено и на прописан начин обаве све послове који су им поверени. Поред тога, сва физичка лица која прикупљају податке од грађана, као и лица која учествују у обради прикупљених пописних података, дужна су да строго воде рачуна о тачности уписа, односно о тачној обради података и да чувају као тајну све податке о пописаним лицима до којих дођу током обављања послова који су им поверени (члан 25.).

Дужности лица која се обухватају Пописом регулисане су чланом 26. Предлога закона. Прописано је да је лице које се обухвата Пописом дужно да одговори на сва пописна питања и да на свако питање да тачан и потпун одговор, с тим што је посебно наглашено да лице није дужно да се изјашњава о националној припадности и вероисповести, што је у складу са Уставом Републике Србије. Такође, у члану 26. наведено је да податке о одсутним члановима домаћинства може да даје пунолетан члан домаћинства коме су подаци највише познати, као и да податке о деци млађој од петнаест година даје родитељ, усвојитељ или старатељ детета. У случају када пописивач ни на један од начина предвиђених упутствима није у могућности да прикупи податке о лицу које се обухвата Пописом, предвиђена је обавеза лица које се обухвата Пописом да се најкасније до 30. априла 2021. јави надлежном органу (пописној комисији у граду/општини становања или Републичком заводу за статистику) ради пописивања.

Главом VI. Обрада података и објављивање резултата Пописа, прописана је сврха обраде података прикупљених у Попису и објављивање резултата Пописа.

Подаци прикупљени у Попису обрађују се у сврху производње и објављивања података званичне статистике, односно у статистичке сврхе (члан 27.). Обрада је неопходна у циљу обезбеђивања званичних статистичких података о просторној дистрибуцији и карактеристикама становништва, домаћинства и станова за потребе анализе и оцене стања и планирања развоја друштва. Републички завод за статистику, као главни произвођач и одговорни стручни носилац, организатор и координатор система званичне статистике у Републици Србији, дужан је да поштује начело статистичке поверљивости које подразумева заштиту података који се односе на појединачну статистичку јединицу. Суштина овог начела јесте да одговорни произвођач званичне статистике може да користи индивидуалне податке искључиво у статистичке

сврхе. Обрада података у статистичке сврхе обухвата свако прикупљање и обраду података о личности који су неопходни за спровођење статистичких истраживања и за производњу резултата званичне статистике. При томе, резултати обраде нису подаци о личности већ агрегирани подаци који се не могу користити као подршка за мере или одлуке у вези са конкретним физичким лицем. Предлогом закона прописано је да се обрада података о личности који су прикупљени у Попису врши у складу са законом којим се уређује заштита података о личности. Републички завод за статистику дужан је да обезбеди примену свих техничких, организационих и кадровских мера за заштиту података о личности у складу са начелом минимизације података, укључујући и псеудонимизацију.

Обрада посебних врста података о личности – национална припадности и матерњи језик, неопходна је како би се утврдио укупан број и територијални распоред мањинских заједница, а све у циљу обезбеђивања података за остваривање права и слобода припадника националних мањина, као и за потребе израде стратегија, студија и анализа из области демографског развоја и положаја националних мањина у Републици Србији. Подаци о националној припадности неопходни су за спровођење више закона: Закон о заштити права и слобода националних мањина, Закон о националним саветима националних мањина и Закон о службеној употреби језика и писма. Такође, подаци о укупном броју, територијалном распореду, као и о демографским, образовним и др. карактеристикама Рома од посебног су значаја за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња и акционих планова којима се дефинишу активности у области побољшања положаја припадника ромске мањинске заједнице.

Обрада података о вероисповести неопходна је како би се обезбедили подаци о укупном броју и територијалном размештају припадника различитих конфесија, што је од значаја за спровођење Закона о црквама и верским заједницама, као и за израду аналитичких студија из ове области.

Треба имати у виду да је попис једини извор података о националној припадности, матерњем језику и вероисповести. Изузетан је и историографски значај ових података јер су обезбеђивани у скоро свим пописима становништва још од половине 19. века до данас. Наведени подаци обрађују се искључиво у статистичке сврхе, тј. у циљу добијања агрегираних података о укупном броју и територијалном распореду припадника различитих националних и верских заједница, као и укупном броју и територијалном распореду говорника различитих матерњих језика. Обрадом се не открива етничко порекло, нити се откривају верска уверења појединих лица, јер се обрађују анонимизирани подаци, тј. подаци којима су уклоњене или модификоване идентификационе варијабле како би се онемогућила идентификација лица на које су се подаци претходно односили.

Објављивање резултата Пописа ближе је уређено чланом 28. Предлога закона. Републички завод за статистику дужан је да у року од 30 дана од дана завршетка пописивања објави прелиминарне резултате Пописа, док се коначни резултати објављују сукцесивно, до децембра 2022. године. Резултати се објављују искључиво у виду агрегираних података, при чему су доступни свима под једнаким условима на званичном веб-сајту Републичког завода за статистику. Како би корисници званичних статистичких података били адекватно информисани о планираним терминима објављивања резултата статистичких истраживања, Републички завод за статистику пре почетка сваке календарске године, за целу наредну годину, на свом веб-сајту објављује календар који садржи преглед свих статистичких саопштења и публикација са прецизно наведеним насловом, референтним периодом, датумом и временом објављивања. Заједно са коначним резултатима Пописа, Републички завод за статистику објављује и мета податке, као и извештај о квалитету података.

Главом VII. Употреба, заштита и чување података прикупљених у Попису, прописано је да се индивидуални подаци прикупљени у Попису могу користити искључиво у статистичке сврхе и да их Републички завод за статистику не може уступати другим физичким и правним лицима, као и да се подаци прикупљени у Попису не могу употребљавати у сврху утврђивања обавеза грађана, нити се могу користити као доказ за остваривање права грађана (члан 29.). Поред тога, у члану 29. наглашено је да Републички завод за статистику може користити податке прикупљене Пописом за успостављање статистичких регистара, што је у складу са законом којим се уређује област званичне статистике и законом који уређује заштиту података о личности. Такође, овим чланом дефинисано је да за потребе коришћења пописних података у научноистраживачке сврхе Републички завод за статистику образује посебну базу са индивидуалним подацима без идентификатора (анонимизирани микроподаци). Заштита података прикупљених у Попису регулисана је чланом 30., по којем је Републички завод за статистику дужан да предузме све прописане административне, техничке и организационе мере неопходне за заштиту података од нелегалног приступа, објављивања или коришћења, у складу са законом којим се регулише област информационе безбедности. Члан 31. Предлога закона дефинише да се подаци који су прикупљени у Попису чувају трајно, у електронској форми. Директор Републичког завода за статистику доноси посебан акт којим се ближе регулише складиштење и чување података прикупљених у Попису, што је у складу са законом којим се уређује област званичне статистике.

Главом VIII. Казнене одредбе, члановима 32 - 34. утврђене су казнене мере за прекршај за физичко лице које одбије да одговори на пописна питања или дâ нетачне и непотпуне одговоре о себи, одсутним члановима домаћинства или о деци млађој од петнаест година и казнене мере за пописивача, инструктора и друго лице које је ангажовано за обављање послова у вези са Пописом ако

поступи супротно појединим одредбама овог закона, односно ако не обавља послове на прописан начин, ако не води рачуна о тачности уписа и тачној обради података, ако не чува као тајну све податке о пописаним лицима до којих дође током обављања послова који су му поверени и ако противно вољи лица обухваћеног Пописом захтева да се то лице изјашњава о националној припадности или вероисповести. Поред тога, чланом 34. предвиђена је казна за прекршај за члана пописне комисије који је овлашћен за располагање средствима на подрачуну за посебне намене ако ненаменски и незаконито троши средства са тог подрачуна.

Главом IX. Завршне одредбе, дефинисано је прописивање методолошких инструмената Пописа и објављивање основних пописних упитника (члан 35.) и одређен је рок за формирање пописних комисија у општинама, градовима и градским општинама града Београда (члан 36.). Поред тога, чланом 37. предлога Закона прописано је да се у периоду теренског пописивања, од 1. до 30. априла 2021. године, привремено обуставе измене назива и граница свих просторних јединица о којима се подаци воде у Регистру просторних јединица (градови, општине, насељена места, статистички кругови, пописни кругови), као и да се привремено обуставе измене имена улица и тргова у насељеним местима, како би се обезбедила ажурност припремљене графичке документације, а пре свега ажурност мапа пописних кругова које служе за прецизан распоред пописивача и њихово сналажење на терену, с циљем да ниједна пописна јединица не буде изостављена нити вишеструко пописана. Чланом 38. одређено је ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Према предрачуну Републичког завода за статистику, а имајући у виду детаљан план активности у вези са припремом и спровођењем Пописа, за финансирање извршења свих пописних послова неопходно је, од 2019. до 2022. године, обезбедити укупно 3 522 469 050,00 динара, односно 29 353 908,75 евра.

Предвиђено је да Попис буде финансијски подржан преко националног програма ИПА 2018. Овим програмом, осим Пописа становништва, домаћинства и станова 2021, планирано је суфинансирање још три значајна статистичка истраживања: Пописа пољопривреде 2021, Истраживања о вишеструким показатељима положаја жена и деце (MICS) и Истраживања о здрављу становништва (EHIS). Удео Европске Комисије у финансирању сва четири истраживања износи 20 000 000,00 евра, од чега за Попис становништва, домаћинства и станова 14 215 736,75 евра.

Табела 1. Преглед финансијских средстава за спровођење Пописа 2021.

	РСД	EUR	%
Буџет Републике Србије	1 816 580 640,00	15 138 172,00	51,57
Европска комисија	1 705 888 410,00	14 215 736,75	48,43
Укупно	3 522 469 050,00	29 353 908,75	100,00

Обрачунато према курсу: 1 евро = 120,00 динара

Преглед финансијских средстава, по годинама (у динарима)

Табела 1.1. ИПА 2018 национални програм – за Попис становништва, ПФЕ 7071

Година	Укупно	Буџет Републике Србије	Европска комисија
2019	3 840 000,00	1 440 000,00	2 400 000,00
2020	168 180 000,00	55 320 000,00	112 860 000,00
2021	2 318 663 250,00	759 840 000,00	1 558 823 250,00

Средства за набавку лаптопова и пратеће опреме за теренско прикупљање података (Табела 1.2) обезбеђена су у оквиру лимита који је за све буџетске кориснике утврдило Министарство финансија Законом о буџету за 2020. годину.

Табела 1.2. Демографија и друштвене статистике - за набавку опреме, ПФЕ 0001

Година	Укупно	Буџет Републике Србије	Европска комисија
2020	984 960 000,00	984 960 000,00	-

Поред наведених средстава, потребно је обезбедити још 46 825 800,00 динара у 2022. години за финансирање осталих пописних активности - у оквиру ИПА 2018 националног програма.

Табела 1.3. Финансијска средства за 2022. годину

Година	Укупно	Буџет Републике Србије	Европска комисија
2022	46 825 800,00	15 020 640,00	31 805 160,00

Финансијска средства предвиђена су за следеће намене:

Врста трошкова	Износ у динарима	%
1. Припреме за спровођење Пописа	157 010 000,00	4,5
2. Набавка ИКТ и друге опреме	985 130 960,00	28,0
3. Обука непосредних учесника у теренској реализацији Пописа	243 483 240,00	6,9
4. Пописивање и контрола прикупљених података	1 993 654 850,00	56,6
5. Обрада података, анализа и дисеминација резултата	64 800 000,00	1,8
6. Остали трошкови	78 390 000,00	2,2
УКУПНО (ОД I ДО VI)	3 522 469 050,00	100,0

1. Припреме за спровођење Пописа

Правовремена и адекватна припрема од посебног је значаја за успешно спровођење Пописа.

Као најважније припремне активности могу се издвојити:

1.1. Теренске припреме

За потребе теренске реализације Пописа неопходно је обезбедити ажурну документацију о статистичким и пописним круговима. Ова активност обухвата ревизију постојеће мреже статистичких и пописних кругова (кориговање граница, поделу пописних кругова у којима је у међупописном периоду дошло до интензивне изградње и др.) и израду мапа пописних кругова које ће пописивачи користити током рада на терену (преко 40.000 мапа). Осим за организацију теренског прикупљања података, ажурни просторни подаци користе се и за повезивање пописних података са геопросторним подацима до нивоа кућног броја. На тај начин биће обезбеђен одабрани сет пописних података за мрежу просторних јединица површине 1 km². Посебну улогу у теренским припремама Пописа има Републички геодетски завод, који ће у сарадњи са Републичким заводом за статистику припремити упутства за ажурирање мреже статистичких и пописних кругова и обезбедити скупове и сервисе геопросторних података из своје надлежности за потребе израде ажурних мапа статистичких и пописних кругова. Током теренских припрема, посебно обучени стручњаци Републичког геодетског завода ажурираће постојећу мрежу статистичких и пописних кругова, припремиће просторне податке потребне за израду мапа,

контролисаће садржај и квалитет мапа и вршити корекције у складу са стањем на терену.

1.2. Методолошке и организационе припреме

Методолошке припреме Пописа обухватају дефинисање финалног садржаја пописних упитника, израду упутстава и других методолошких инструмената за прикупљање и контролу података, припрему шифарника, класификација, дефинисање правила контроле контингената и логичке контроле, припрему помоћних образаца за праћење квалитета свих фаза реализације Пописа и других методолошких инструмената. Пре дефинисања коначног садржаја пописних упитника биће организоване додатне консултације са свим релевантним актерима (министарствима, посебним органима и организацијама, научним институцијама, универзитетима и другим корисницима пописних података). Поред тога, детаљно ће бити анализирана методолошка решења примењена у Пробном попису становништва, домаћинства и станова 2019, ради унапређења методолошких инструмената који ће се користити у Попису 2021.

С обзиром на то да одређене задатке припреме, организације и спровођења Пописа на локалном нивоу Републички завод за статистику обавља преко пописних комисија, предвиђено је да се формира по једна пописна комисија за сваку општину, град и градску општину Града Београда (укупно 162 пописне комисије). У организационим припремама Пописа посебну улогу имају одређена министарства, посебне организације и друге институције које, у сарадњи са Републичким заводом за статистику, обезбеђују услове за пописивање појединих специфичних група становништва. Такође, важну улогу у обезбеђивању услова за ефикасно спровођење Пописа имају национални савети националних мањина, нарочито у јединицама локалне самоуправе са значајним уделом припадника мањинских заједница у укупном становништву. Организационе припреме обухватају и израду упутстава за све учеснике Пописа, са јасно дефинисаним задацима и роковима за њихово извршење, израду различитих процедура за реализацију специфичних активности и припрему других организационих инструмената.

1.3. Развој ИТ система за прикупљање и обраду података

Развој информационог система за унос и обраду пописних података обухвата пројектовање и развој више апликација, међу којима су најзначајније: апликација за прикупљање и унос података на терену помоћу преносивих рачунара (лаптопова) и пренос криптованих података на централни сервер, апликација за праћење рада пописивача

и инструктора на терену, апликација за унос и обраду података прикупљених у контроли квалитета и обухвата података прикупљених Пописом, апликација за шифрирање појединих текстуалних обележја, апликације за контролу контингената и логичку контролу, апликација за табелирање и дисеминацију пописних резултата, апликација за пријављивање, рангирање и тестирање кандидата за пописиваче и инструкторе, апликација за обрачун накнада за рад пописивача и инструктора и штампу уговора, развој софтвера за подршку рада информативног центра и др. Неопходно је обезбедити системску администрацију и одржавање рачунарске и комуникационе опреме, мреже и база података. Као и у свим претходно спроведеним пописима, посебна пажња ће бити посвећена безбедности информационог система и заштити података од било каквог незаконитог приступа. Поред тога, потребно је припремити лаптопове за терен, тестирати познавање рада на рачунару кандидата за пописиваче и инструкторе и обезбедити ИТ подршку за њихову обуку и рад на терену.

1.4. Комуникациона кампања

Како би се постигао пун обухват јединица Пописа и како би се добили квалитетни подаци, треба припремити интегрисану комуникациону кампању. Основни циљеви комуникационе кампање јесу: транспарентност процеса припреме и реализације Пописа, стална сарадња са медијима, информисање грађана о садржају пописних упитника и о значају резултата пописа за појединца и за заједницу, уз посебно наглашавање сигурности и поверљивости података који се у Попису прикупљају. Поред тога, кампања ће имати специфичан приступ различитим групама становништва. Комуникациона кампања, поред осталог, обухвата: израду комуникационе стратегије, израду детаљног плана активности са временским оквиром за реализацију појединих сегмената кампање, продукцију (објаве у штампаним медијима, ТВ и радио рекламе и други видео материјали, флајери, банери, друштвене мреже, конференције за новинаре и други догађаји) и др. активности.

1.5. Управљање квалитетом

С обзиром на то да је попис становништва најважније статистичко истраживање, од посебног је значаја обезбеђивање његовог кредибилитета. Стога је неопходно имплементирати инструменте управљања квалитетом у свим пописним фазама, од припремног периода, преко оперативних активности (прикупљање и обрада података), па све до дисеминације коначних резултата. Главне компоненте управљања квалитетом јесу: постављање циљева за сваку димензију квалитета (дефинисање метода и алата за праћење квалитета), оперативна контрола квалитета (праћење и контрола свих

фаза Пописа ради идентификације потенцијалних проблема и њихових узрока), евалуација квалитета (анализа резултата контроле квалитета и обухвата прикупљених података, упоређивање резултата Пописа са подацима из других извора, пре свега адиминистративних, поређења са резултатима претходних пописа итд.).

Трошкови у припремној фази Пописа (4,5% од укупних средстава) односе се пре свега на: припрему и реализацију комуникационе кампање, обилазак терена током ажурирања граница статистичких и пописних кругова, обуку и додатни рад стручног особља на пословима ажурирања територије и припреми мапа пописних кругова, организацију консултативних састанака са стручњацима из различитих области у циљу коначног дефинисања садржаја Пописа и додатни рад стручног кадра на методолошким пословима и на пословима развоја информационог система за прикупљање и обраду пописних података.

2. Набавка ИКТ и друге опреме

У структури трошкова Пописа значајан удео (28%) имају трошкови за набавку опреме. За разлику од Пописа 2011, када су пописивачи попуњавали папирне упитнике (након чега је организован вишемесечни унос и обрада података), за прикупљање података на терену у овом Попису користитиће се преносиви рачунари. Предности оваквог начина пописивања су вишеструке – број учесника у Попису је смањен, њихова обука је ефикаснија, добијени подаци су квалитетнији и потребно је мање времена за њихову обраду, те је, самим тим, и бржа дисеминација коначних резултата. ИКТ опрема набављена за потребе овог пописа користитиће се и током спровођења Пописа пољопривреде 2021. По завршетку теренске реализације Пописа, Републички завод за статистику ће лаптопове ставити на располагање Влади, на даљу дистрибуцију у приоритетне секторе (министарства, органе државне управе, образовне установе и др.). Поред ИКТ опреме за теренско прикупљање података (лаптопови, сервери и др.), планирана је и набавка периферне опреме (штампача, видео пројектора и др.).

3. Обука непосредних учесника у теренској реализацији Пописа

Вишеетапне петодневне инструктаже непосредних учесника Пописа – општинских координатора, чланова пописних комисија, инструктора, пописивача и др. извршилаца пописних задатака – важна су карика у ланцу припрема за успешну реализацију Пописа на терену, која захтева знатна финансијска средства (6,9%), и то, првенствено, за исплате путних трошкова и трошкова преноћишта једног броја учесника. Квалитет Пописа умногоме зависи од добро организоване и једнообразне обуке свих лица која ће обављати и контролисати теренско прикупљање података. Потребно је обучити око 20.000 непосредних учесника Пописа (пописивача, инструктора, чланова пописних комисија, општинских координатора, додатних пописивача за рад у

подстандардним ромским насељима и других учесника у различитим фазама припреме и реализације Пописа). Током обуке пописивача и инструктора неопходно је обезбедити ИТ подршку на свим инструктажним пунктовима, те додатно обучити довољан број информатичара који ће пружати техничку подршку, како за време обуке пописивача и инструктора, тако и током теренске реализације Пописа. Обука ће бити организована и за представнике министарстава и посебних организација који учествују у процесу пописивања посебних категорија становништва (бескућника, тражилаца азила, лица на издржавању казне затвора и др.).

4. Пописивање и контрола прикупљених података

Фаза пописивања, од 1. до 30. априла 2021. године, представља најбитнију етапу у низу бројних и комплексних пописних активности. Истовремено, ова фаза чини највећу ставку у структури финансијских средстава предвиђених за реализацију целокупног Пописа (56,6%). Трошкови у овој фази углавном се свде на: накнаде пописивачима за попуњавање електронских упитника; накнаде инструкторима за контролу рада пописивача, праћење обухвата и квалитета попуњених упитника и обилазак терена; накнаде члановима пописних комисија за логистичку подршку за спровођење Пописа на територији општина и градова; накнаде општинским координаторима и супервизорима за контролу теренског рада пописивача и инструктора; накнаде рачуновођама у јединицама локалне самоуправе који ће радити на обрачуна путних трошкова и обрачуна висине накнада пописивачима и инструкторима; накнаде информатичарима у општинама и градовима и другим лицима ангажованим на пословима Пописа од стране пописних комисија; накнаде за дежурства током трајања теренске акције; трошкове осигурања пописивача и инструктора, као и друге трошкове за теренски рад (трошкове превоза непосредних учесника Пописа на терену, транспорт опреме и др.). По завршетку Пописа на терену, у циљу провере његове поузданости са аспекта потпуности и тачности, на мањем броју пописних кругова изабраних у узорак (око 250 пописних кругова) биће обављена контрола обухвата пописаних јединица и контрола квалитета прикупљених података, како би се оцениле грешке до којих може доћи у свим фазама спровођења Пописа, а нарочито грешке обухвата пописних јединица и квалитет прикупљених пописних података. Контрола се спроводи поновним пописивањем станова, домаћинстава и лица у изабраним пописним круговима. На овим пословима биће додатно ангажован један број пописивача, инструктора и општинских координатора. Током теренске реализације Пописа и током теренске контроле обухвата и квалитета Пописа биће организован посебан информативни центар у којем ће обучени оператери одговарати на сва питања у вези са Пописом. Грађанима ће бити омогућено да бесплатним телефонским позивом дођу до информација о свим аспектима и активностима у вези са Пописом.

5. Обрада података, анализа и дисеминација резултата

Обрада Пописа захтева коришћење савремених информационих технологија, што, између осталог, подразумева дизајн и администрацију база, пројектовање и израду апликација за обраду пописних података и системску администрацију. Обрада се састоји из више фаза, за које је неопходно, на основу дефинисаних методолошких упутстава и правила, развити одговарајуће апликације. Обрада података, између осталог, обухвата израду посебних апликација за: шифрирање текстуалних одговора на питања о занимању и делатности, контролу контингената, логичку контролу, импутирање података који недостају подацима из административних извора, израду контролних, документационих и публикационих табела и припрему за дисеминацију резултата, оцену и анализу квалитета пописних резултата. Употреба модерног начина прикупљања података прилично ће скратити део обраде података који се односи на контролу контингената и логичку контролу у односу на претходни попис становништва (2011. године), пошто ће нека од логичких правила већ бити интегрисана у апликацију за унос података.

Прелиминарни резултати Пописа биће објављени у року од месец дана од завршетка теренског прикупљања података, а коначни резултати ће се објављивати у складу са планом публикавања, сукцесивно до краја 2022. године. Значај пописа становништва повећава се у мери у којој објављени резултати задовољавају потребе државног сектора, научних институција, пословних субјеката и шире јавности. Како би резултати Пописа били доступни најширем кругу корисника, биће коришћени различити канали дисеминације, и то: посебна дисеминациона база пописних података на веб-страници Републичког завода за статистику, штампане пописне књиге и специјалне аналитичке публикације, конференције за новинаре, радионице и стручни скупови. У сарадњи са еминентним стручњацима из различитих области, као и са представницима релевантних институција које се баве одређеним проблемима (академска заједница, државни органи, НВО итд.), биће припремљене публикације посвећене различитим карактеристикама становништва, с посебним освртом на поједине групе (младе, старе, припаднике мањинских заједница, особе са инвалидитетом и др.). За промоцију резултата Пописа битне су конференције и стручни скупови на којима ће стручњаци из различитих области имати прилику да, на основу резултата пописа, дискутују о различитим феноменима који су у фокусу научне и стручне јавности, а пре свега о: депопулацији, старењу становништва, миграционим кретањима и многим другим изазовима савременог друштва, који нису мање важни с научног и практичног становишта. Посебна пажња биће посвећена обуци аналитичког особља у државним институцијама да користе податке Пописа за аналитичке сврхе и сврхе доношења одлука у вези са секторским политикама, стратегијама итд.

Такође, предвиђено је да се након Пописа реализују бројне активности које се односе на јачање капацитета релевантних државних органа за спровођење пописа на бази регистара у следећој пописној рунди, 2031. године. Ове активности обухватају анализу садржаја и квалитета свих расположивих административних база података у циљу процене доступности пописних обележја и ажурности података и стварања услова за успостављање нових и унапређење постојећих административних регистара, што је у складу са процесом дигитализације у Републици Србији. С тим у вези, биће извршена стручна процена квалитета и обухвата података који су предмет пописа, а воде се у административним регистрима. На основу добијених резултата биће припремљена мапа пута са предлогом циљева и неопходних корака за успостављање услова за спровођење пописа на бази регистара. Мапа пута биће представљена на националним радионицама и конференцијама на којима ће се разматрати могућности, будући кораци, улога и одговорности свих релевантних актера, као и рокови за реализацију појединих активности. Закључци са националних радионица и конференција послужиће за израду Акционог плана за спровођење пописа на бази регистара у 2031. години.

Трошкови у овој фази Пописа (свега 1,8%) односе се првенствено на ангажовање оператера који ће радити на пословима шифрирања текстуалних одговора, додатни рад стручног кадра на пословима обраде и анализе података, на израду пописних публикација и посебних студија, организацију конференција, националних радионица и стручних скупова на којима ће бити презентовани резултати Пописа, као и резултати анализе употребљивости административних регистара за потребе спровођења наредног пописа.

6. Остали трошкови

Остали трошкови (2,2%) односе се на: трошкове превоза основних пописних образаца и упутстава на језике националних мањина, као и превоза књига пописа и специјалних публикација на енглески језик и њихово лекторисање; трошкове закупа простора за складиштење и припрему преносивих рачунара за рад на терену; закуп простора за одржавање инструктажа; набавку канцеларијског материјала и папира; трошкове припреме и штампе упутстава, упитника, идентификационих картица (легитимација) и другог материјала за обуку и теренски рад пописивача и инструктора; увећане трошкове поште, телефона и интернет услуга, као и на непредвиђене трошкове до којих, свакако, може доћи у периоду од скоро четири године, колико траје финансирање пописних активности.

* * *

Према предрачуна средстава за финансирање послова и задатака у Попису, потребно је у буџету Републике Србије обезбедити укупно 3 522 469 050,00 динара или око 500 динара, односно 4,2 евра по становнику. У поређењу са другим европским земљама, процењени трошкови Пописа у Републици Србији

по становнику су приближни или нешто нижи од планираних трошкова земаља које на традиционалан начин спроводе попис. Током израде предрачуна Пописа водило се рачуна о актуелној економској ситуацији у Србији, али и о минималним стандардима којих мора да се придржава сваки попис, како би били остварени очекивани резултати.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

- Законом се регулише спровођење Пописа становништва, домаћинства и станова 2021. године. Пописом се обезбеђују ажурни подаци о укупном броју, просторној дистрибуцији и основним карактеристикама становништва, домаћинства и станова у Републици Србији.

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

- Спровођење Пописа становништва, домаћинства и станова у 2021. године дефинисано је Програмом званичне статистике у периоду од 2016. до 2020. и Стратегијом развоја званичне статистике, која је саставни део петогодишњег Програма. С обзиром на то да је теренска реализација Пописа предвиђена за април 2021. године, у Програму су наведене активности на припремама пописа. Попис 2021. такође ће биће укључен и у Програм званичне статистике у периоду од 2021. до 2025. години.
- Поред тога, Законом о званичној статистици прописано је да РЗС спроводи пописе становништва. Пред сваки попис доноси се посебан Закон о попису становништва, домаћинства и станова. Претходни попис спроведен је 2011. године, у складу са Законом о попису становништва, домаћинства и станова у 2011. години.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

- Законом о званичној статистици прописано је да се пописи регулишу посебним законима и финансирају се средствима из буџета Републике Србије. Активности у вези са спровођењем пописа укључене се у петогодишњи Програм званичне статистике и у годишње планове званичне статистике.

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

- Уколико се Попис не спроведе држава неће располагати ажурним пописним подацима. До проблема може доћи уколико се правовремено не усвоји Закон о попису и уколико се не обезбеде средства неопходна за реализацију пописних активности.

5) Која промена се предлаже?

- Главна промена односи се на датум (период) спровођења пописа и на начин прикупљања података. За разлику од Пописа 2011, када су пописивачи попуњавали папирне упитнике (након чега је организован вишемесечни унос и обрада података), за прикупљање података на терену у Попису 2021. користитиће се преносиви рачунари. Подаци се

прикупљају непосредно од грађана, методом интервјуа, при чему ће пописивачи помоћу лаптопова уносити у електронске упитнике одговоре грађана на пописна питања (члан 3.). Поред тога, у односу на Закон о Попису становништва, домаћинства и станова у 2011. години, овај Закон ближе уређује употребу административних извора података за потребе припреме и организације пописа, обраду и објављивање резултата пописа, као и употребу, заштиту и чување података прикупљених пописом. Посебна пажња посвећена је усаглашавању са законом који уређује заштиту података о личности и са законом којим се регулише област информационе безбедности. Садржај пописних упитника дефинисан је у складу са најновијим међународним препорукама за спровођење пописа, националним потребама и захтевима корисника. Пописни упитници садрже сва обележја која су међународним препорукама дефинисана као обавезна (старост, пол, највиша завршена школа, место рођења, место из којег се лице доселило, брачни статус, занимање, делатност, површина стана, врста стамбеног простора и др.), као и значајан број других обележја (обележја која нису дефинисана као обавезна у међународним препорукама али су препозната као обележја од националног интереса), нпр. националност, вероисповест, матерњи језик, похађање школе, број живорођене деце, разлог пресељења и др. Садржај пописних упитника детаљно су наведена у Нацрту закона (чл. 6-8). Чланом 34. Нацрта Закона предвиђено је да се садржај пописних упитника објављује у "Службеном гласнику РС". Такође, Нацртом Закона прецизно су дефинисане обавезе министарстава, посебних организација, јединица локалне самоуправе и других директних учесника у организацији и спровођењу пописа. Поред тога, измењене су и казнене одредбе, у складу са важећим прописима.

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

- Доношење новог закона о попису неопходно је првенствено због дефинисања периода и начина пописивања. Попис 2021. се спроводи у априлу 2021. године. Законом о попису 2011. било је прописано да се попис спроводи у октобру 2011. Сви подаци у Попису 2021. прикупљају се према стању на дан 31. марта 2021. у 24.00 сата, односно у поноћ између 31. марта и 1. априла 2021. Подаци се прикупљају непосредно од грађана, методом интервјуа, при чему ће пописивачи помоћу лаптопова уносити у електронске упитнике одговоре грађана на пописна питања. Поред тога, у односу на Попис 2011. неопходне су измене везане за садржај пописних упитника у циљу усаглашавања са захтевима корисника, националним потребама и међународним препорукама за пописе који се спровode око 2020. године. Такође, обавезе појединих министарстава и посебних организација дефинисане су у складу са њиховим надлежностима. Неопходно је и усаглашавање одредаба са важећим законима из области заштите података о личности, информационе безбедности и другим прописима.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предложени закон ће непосредно утицати на:

- Грађане (сва лица обухваћена пописом дужна су да дају тачне одговоре на постављена питања; предвиђене су прекршајне казне за лица која одбију да учествују у попису или дају нетачне одговоре);
- Републички завод за статистику (организује попис, прописује садржај упитника, израђује методологију, координира активности других учесника у попису и обавља друге послове у складу са законом);
- Министарства, посебне организације и други органи, организације и институције (у сарадњи са Републичким заводом за статистику обављају послове у вези са пописом, из своје надлежности);
- Јединице локалне самоуправе (пружају логистичку подршку Републичком заводу за статистику у припреми и спровођењу пописа на својој територији; предлажу чланове пописних комисија за подручје јединице локалне самоуправе);
- Пописивачи, инструктори и друга физичка лица која су ангажована на пословима у вези са пописом (имају уговорне обавезе – дужни су да обављају све послове у складу са уговором, да чувају као тајну све податке до којих дођу током обављања пописних послова за које су ангажовани)

Посредан утицај на све грађане, државне органе, привредне субјекте, образовне и научне институције, локалну самоуправу и др. огледа се у могућности коришћења резултате пописа које објављује Републички завод за статистику.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

- Не постоје.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

- Промену није могуће остварити применом важећих прописа.

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo).

- Уколико се одустане од интервенције неће постојати правни основ за спровођење Пописа становништва, домаћинства и станова 2021. и Република Србија у наредном периоду неће располагати ажурним, квалитетним и поузданим пописним подацима који су неопходни за доношење одлука, планова и развојних стратегија на свим нивоима власти, за праћење реализације усвојених стратегија и планова, за међународна извештавања Републике Србије, као и за спровођење одредаба појединих закона које се позивају на пописне податке (Закон о заштити права и слобода националних мањина, Закон о националним саветима националних мањина, Закон о службеној употреби језика и писма, Закон о црквама и верским заједницама).

11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

- Економски и социјални савет УН донео је Резолуцију бр. 2015/10, којом се све државе чланице УН позивају да у периоду 2015–2024. спроведу најмање један попис становништва, наглашавајући значај пописа како за

државу као целину, тако и за сваку њену најмању територијалну јединицу.

- Пописи се у већини земаља света спроводе на сваких десет година. У 2021. години попис становништва планирају да спроведу све државе чланице ЕУ (Уредба 763/2008 Европског парламента и Савета за пописе становништва и станова) и чланице ЕФТА, како би се, поред методолошке, обезбедила и оптимална временска упоредивост пописних података на међународном нивоу.

Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

- Општи циљ је - спроведен попис становништва, домаћинства и станова 2021. године, којим ће бити обезбеђени подаци о броју и просторном размештају становништва према демографским, географским, миграционим, етничким, образовним, економским и др. карактеристикама, као и подаци о домаћинствима, породицама и стамбеним јединицама.
- Неопходно је да се законом правно регулишу припрема, организација и спровођење пописа, надлежности и обавезе министарстава и других органа и организација, а посебно послови Републичког завода за статистику, дужности лица која обављају послове у вези са пописом и дужности лица која се обухватају пописом, употреба, чување и заштита података, објављивање пописних података и др.

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

- Пописом 2021. биће утврђен укупан број становника, домаћинства и станова у Републици Србији и њихов распоред по нижим просторним јединицама: управним окрузима, градовима, општинама и насељеним местима. Ови подаци доступни су само из пописа становништва. Претходни попис спроведен је 2011. и резултати тог пописа још увек се користе јер не постоји други извор података. Значај пописа огледа се у томе што се њиме обезбеђују ажурни, потпуни, квалитетни, тачни и међународно упоредиви статистички подаци о становништву, домаћинствима и становима. Поред тога, обезбеђује се и упоредивост са подацима из ранијих пописа, а све у складу са потребама корисника из земље и иностранства. Попис је основни извор података за мале географске области (насеља, делова насеља). Подаци који се прикупе у попису од великог су значаја и за годишње процене броја становника (у међупописном периоду), пројекције броја и основних структура становништва за дужи период, анализу и оцену стања у економском и друштвеном развоју, праћење извршења планова, као и за планирање развоја у економији, образовању, здравству, становању и у осталим

областима. Попис има најшири круг корисника података (привредни субјекти, ученици, студенти, новинари, грађани).

Резултати Пописа 2021. користиће се и као основа за израду и праћење реализације стратешких циљева Владе, а нарочито за генерисање индикатора значајних за оцену ефикасности донетих мера, како на националном тако и на локалном нивоу. Пописом се обезбеђују и подаци за потребе међународних институција и организација (УН, Евростат, Унеско и др.). Поред тога, у процесу придруживања Републике Србије Европској унији, пописни подаци важни су за извештавање о напретку у више преговарачких поглавља.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

- Нацрт Закона усклађен је са Законом о званичној статистици, Програмом званичне статистике у периоду од 2016. до 2020. коју је донела Народна скупштина, као и са Стратегијом развоја званичне статистике, која је саставни део петогодишњег Програма. С обзиром на то да је теренска реализација Пописа предвиђена за април 2021. године, у Програму су наведене активности на припремама пописа. Попис 2021. такође ће биће укључен и у Програм званичне статистике у периоду од 2021. до 2025. години.
- За дефинисање великог броја стратешких докумената користе се подаци из последњег пописа становништва. На пописне податке позива се велики број националних стратегија и пратећих акционих планова, нпр: Национална стратегија за младе, Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња, Стратегија за унапређење положаја особа са инвалидитетом, Стратегија за управљање миграцијама, Стратегија подстицања рађања, итд.
- Подаци пописа основ су и за остваривање појединих права. На пример: Закон о заштити права и слобода националних мањина, Закон о националним саветима националних мањина, Закон о службеној употреби језика и писма, Закон о верским заједницама и др.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

- Показатељи учинка на основу којих ће бити могуће утврдити да ли су остварени циљеви јесу: скраћен рок обраде података и бржа дисеминација коначних резултата пописа. Наиме, у Попису 2011. обрада података трајала је више месеци и прва књига коначних резултата објављена је у новембру 2012. године (13 месеци након завршетка фазе прикупљања података на терену). Књиге Пописа 2011. су сукцесивно објављиване до априла 2014. Планирано је значајно скраћивање фазе обраде података Пописа 2021. и објављивање коначних резултата пописа у року од шест месеци од момента завршетка теренског прикупљања података. Дисеминација ће, у складу са планом публикавања, трајати до краја 2022. године.
- Да ли је попис испунио очекивања може се оценити и на основу квалитета прикупљених података и обухвата свих јединица пописа. У

циљу провере обухвата и квалитета пописа, предвиђено је да се непосредно након теренског прикупљања података спроведе постпописна контрола. Резултати контроле биће објављени заједно са резултатима пописа. Предвиђена је и израда Извештаја о квалитету, у складу са стандардима Европског статистичког система. Имајући у виду да квалитет података утиче на њихову поузданост и употребљивост, Извештај ће обухватити целокупан систем праћења, контроле и управљања квалитетом у свим фазама припреме и реализације пописа. Такође, Извештајем ће бити обухваћене све димензије квалитета у складу са Уредбом 763/2008 Европског парламента и Савета (релевантност, тачност, правовременост, доступност и разумљивост, одредивост и кохерентност).

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана "status quo" опција?

Детаљно су разматране могућности да се Попис становништва, домаћинства и станова 2021. године спроведе на бази регистара. Установљено је да не постоје услови за регистарски попис из више разлога:

- Закон о централном регистру становништва усвојен је у марту 2019, али ће се примењивати од 1. септембра 2020. За то време потребно је предузети одређене регулаторне мере које се односе на доношење подзаконских аката, којима ће се регулисати ближи начин успостављања и вођења Централног регистра становништва, размена података, приступ, заштита и коришћење података садржаних у Регистру. Доношење ових подзаконских аката предвиђено је у року од 6 месеци од дана његовог ступања на снагу (до краја фебруара 2021.). Осим тога, техничке услове за преузимање података који ће се налазити у Централном регистру морају да обезбеде изворни органи који воде званичну евиденцију из које се подаци преносе у Централни регистар, у складу са законом. Чак и у ситуацији када би Централни регистар становништва био оперативан до априла 2021. године, не може се користити за потребе пописа без дуготрајног процеса испитивања садржаја, обухвата и квалитета података
- Не постоји централни регистар станова и зграда
- Адресни регистар још увек није комплетан и није ажуран (постоје неименоване улице, немају сви објекти кућни број, називи улица и кућни бројеви на терену разликују се од података у Адресном регистру)
- Ниједан регистар не садржи податке о националној припадности, вероисповести и матерњем језику (питања од значаја за спровођење више закона из области заштите права и слобода националних мањина, односно закона о верским заједницама)
- Не постоји регистар из којег се могу преузети подаци о највишој завршеној школи за целокупно становништво (ово питање је обавезно у попису)
- Не постоји јединствена евиденција особа са инвалидитетом и др.

Планирано је да се по завршетку Пописа 2021. симулира „попис базиран на регистрима“ где ће се расположиви административни извори упоређивати са

добијеним подацима пописа. Циљ је да се установи који подаци недостају у регистрима, какав је квалитет расположивих података и које све кораке треба предузети у наредном периоду како би се обезбедили услови да се Попис 2031. спроведе преузимањем података из административних регистара или комбинованом методом (делимично преузимање података из регистара и прикупљање недостајућих података на терену).

2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

- Није применљиво.

3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

- Није применљиво.

4) Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

- Није применљиво.

5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

- Није применљиво.

6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

- У припреми и реализацији пописа, у оквиру своје надлежности, учествују министарства и посебне организације, јединице локалне самоуправе и други органи, организације и институције. Сарадња са цивилним и приватним сектором остварује се у појединим фазама припреме и спровођења пописа (дефинисање садржаја пописних упитника, медијска промоција и др.). Републички завод за статистику организује консултативне састанке са НВО и удружењима грађана приликом дефинисања садржаја пописних упитника и приликом израде плана дисеминације пописних резултата. Сарадња се интензивира током припрема и теренске реализације пописа, нарочито у вези са пописивањем осетљивих категорија становништва (Роми, бескућници и др.). Од посебног значаја је сарадња са националним саветима националних мањина (превођење упитника на језике националних мањина, пописивање ромских подстандарних насеља, медијска промоција пописа на језицима националних мањина и др.).

7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

- Није применљиво.

8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

- Није применљиво.

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

- Средства за спровођење Пописа 2021. обезбеђују се делом из Буџета Републике Србије (у периоду 2019 - 2022) и делом из средстава ЕУ (ИПА 2018 национални програм), с тим што се из Буџета Републике Србије обезбеђују и додатна средства за набавку опреме која ће се, осим за спровођење Пописа становништва, користити и за спровођење Пописа пољопривреде (јесен 2021). Укупан износ средстава за Попис становништва 2021. већи је у односу на средства потрошена у Попису 2011, пре свега због измена Закона о порезу на доходак грађана. Наиме, у време спровођења Пописа 2011. све надокнаде за рад лица ангажованих у попису биле су ослобођене плаћања пореза и доприноса, у складу са чланом 9. тачка 16) Закона о порезу на доходак грађана. Из тог разлога, у 2011. години су направљене уштеде од око шест милиона евра, и то само за плаћање пописивача и инструктора. У данашњим околностима, трошкови Пописа 2011. били би скоро исти као трошкови предвиђени за реализацију Пописа 2021. Износ средстава за спровођење Пописа 2021. детаљније је приказан у Образложењу закона.
- Републички завод за статистику је детаљно анализирао различите методе спровођења пописа, водећи рачуна, како о трошковима, тако и о квалитету прикупљених података. Пописивање помоћу преносивих рачунара је метод који се примењује у већем броју земаља. Предности оваквог начина прикупљања података јесу: бољи квалитет података (уграђена правила логичке контроле приликом уноса одговора испитаника, чиме се грешке пописивача свODE на минимум), аутоматско пребацивање података у базу, бољи мониторинг рада пописивача (праћење обухвата у реалном времену), скраћивање фазе обраде података и бржа дисеминација коначних резултата. Наиме, у Попису 2011. попуњавани су папирни упитници, који су по завршетку теренског прикупљања података транспортовани у центар за унос и обраду (у изнајмљен и посебно опремљен простор), где су упитници најпре скенирани, затим је примењен посебан софтвер за оптичко препознавање карактера, након чега се приступило шифрирању текстуалних одговора и контроли контингената (развијене су посебне апликације). Поред тога ручно су уношени Контролници (спискови домаћинства са адресним подацима, који су служили за контролу обухвата). На овим пословима, који су трајали око осам месеци радили су посебно обучени оператери, и то у две смене уз стални надзор запослених из РЗС-а. По завршетку ове фазе рада, следила је фаза логичке контроле и кориговања неисправних слогова. Прва књига коначних резултата пописа 2011. објављена је тек након годину дана од завршетка пописивања. Употребом лаптопова у Попису 2021. подаци ће се аутоматски преносити у базу података и на тај начин се прескаче фаза уноса која је захтевала значајна финансијска средства. Такође, неће се штампати упитници у вишемилионским тиражима, што ће додатно утицати на смањење трошкова.
- Трошкови набавке комплетне опреме износе 8.208.000 евра. Комплетна набавка се финансира из Буџета Републике Србије за 2020. годину.

Један контингент лаптопова користиће се и за Попис пољопривреде који је планиран за јесен 2021. На овај начин биће остварене значајне уштеде. Наиме, Попис пољопривреде 2012. коштао је око 15 милиона евра, а трошкови Пописа пољопривреде износиће око осам милиона евра. Након завршетка оба пописа лаптопови ће бити стављени на располагање Влади Републике Србије и могу се, зависно од потреба, дистрибуирати другим државним органима, школама итд.

- Када се упореде трошкови оба пописа из претходног циклуса (Попис становништва 2011. и Попис пољопривреде 2012) са укупним средствима која су предвиђена за Попис становништва 2021. и Попис пољопривреде 2021, долази се до закључка да је потребно обезбедити исти износ средстава. Ако се има у виду да је у међупописном забележено значајно повећање просечне плате и да је потребно платити порезе и доприносе за рад лица ангажованих у Попису становништва (што није био случај 2011. године), може се рећи да се у наредни попис улази са истим или чак скромнијим буџетом него што је то био случају у претходном пописном циклусу. Процењени трошкови Пописа у Републици Србији од око 4,2 евра по становнику су приближни или нешто нижи од планираних трошкова земаља које на исти начин спроводе попис.

2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

- Средства се обезбеђују делом из буџета Републике Србије и делом из претприступних фондова ЕУ (ИПА 2018 национални програм).

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

- Неће утицати.

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

- Није предвиђено оснивање нових институција, нити реструктурирање постојећих. Обука државних службеника који учествују у пописним активностима неће проузроковати додатне трошкове.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

- Није могуће.

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

- Нису предвиђени додатни расходи других институција.
- Предвиђене су надокнаде за рад свих лица ангажованих на пословима пописа, како пописивача и инструктора, тако и запослених лица из државних органа и других институција наведених у члану 12. Нацрта закона, као и свих запослених који буду ангажовани из јединица локалне самоуправе и других органа, организација и институција.

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

- Изабрана опција неће проузроковати трошкове привреди. Сви привредни субјекти могу бити корисници пописних података и аналитичких докумената који се заснивају на пописним подацима. Резултати пописа биће јавно доступни на сајту Републичког завода за статистику. По посебним захтевима корисника, могуће су и додатне обраде података. Доступни су искључиво агрегирани подаци.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

- Није применљиво.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

- Није применљиво.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

- Изабрана опција ће имати позитиван утицај на људске ресурсе у погледу стицања нових знања и вештина.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

- Није применљиво.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

- Није применљиво.

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

- Грађани неће имати трошкове и користи материјалне природе. Користи нематеријалне природе односе се на могућност грађана да користе резултате пописа. Резултати пописа биће објављени на сајту Републичког завода за статистику, по различитим обележјима и просторним јединицама, у складу са планом публикавања. Грађани могу користити пописне податке како би се информисали о броју и структурама становништва, домаћинства и станова, по различитим просторним јединицама, за потребе образовања (семинарски, дипломски, мастер, докторски радови) и др.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

- Нема штетног утицаја на специфичне групе популација.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

- Пописни подаци су значајни за спровођење закона и других правних аката из области остваривања права националних мањина, и за дефинисање мера за побољшање положаја осетљивих група становништва и на смањење њихове социјалне искључености (особе са инвалидитетом, стари, Роми и др.).

4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике

- Током теренске реализације пописа, у периоду од месец дана, биће ангажована углавном незапослена лица (као пописивачи, инструктори и др.), што ће имати позитиван утицај на тржиште рада и запошљавање, како у погледу њиховог радног ангажовања и стицања искустава, тако и кроз њихову додатну обуку (усвајање нових знања и вештина).

5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

- Нема дискриминације.

6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

- Нема утицаја на цену роба и услуга. Привремено побољшање животног стандарда може се посматрати само на нивоу појединца, односно домаћинства лица које је ангажовано за рад у попису и које по том основу остварује зараду.

7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

- Није применљиво.

8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

- Није применљиво.

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

- Није применљиво.

2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

- Није применљиво.

3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

- Није применљиво.

4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

- Не представља ризик.

5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

- Не утиче.

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

- Не уводе се институционалне промене. Предвиђено је да се у Републичком заводу за статистику формира посебно управљачко тело са задатком да организује и координира рад свих учесника у Попису. Такође, предвиђено је да се на предлог јединица локалне самоуправе формирају 162 пописне комисије. Управљачко тело у Републичком заводу за статистику и пописне комисије при општинама и градовима имају привремени мандат који траје до завршетка прописаних задатака.
- Нацртом закона предвиђено је да директор Републичког завода за статистику прописује основне пописне упитнике: Пописницу и Упитник за домаћинство и стан, као и организационо-методолошко упутство за спровођење Пописа. Садржај упитника објављује се у „Службеном гласнику РС” пре почетка теренске реализације пописа. Републички завод за статистику објављује резултате Пописа од јавног значаја, и то: прелиминарне резултате Пописа, у року од 30 дана од дана завршетка пописивања, и коначне резултате Пописа, заједно са метаподацима и извештајем о квалитету, у складу са календаром објављивања, сукцесивно до 31. децембра 2022. године. Резултати се објављују искључиво у виду агрегираних података, и доступни су свима под једнаким условима на званичном веб-сајту Републичког завода за статистику (члан 28. Нацрта закона).

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

- За спровођење изабране опције потребно је ојачати кадровске капацитете Републичког завода за статистику. Квалитетни кадрови су кључ успешне реализације планираних активности. РЗС не располаже довољним бројем запослених лица одговарајуће стручности, што је закључак мисије Евростата. За обављање појединих послова у вези са пописом биће неопходно ангажовање одређеног броја лица по уговору о привременим и повременим пословима (између 20 и 40 лица, у зависности од фазе рада).
  - Квалитет пописа умногоме зависи од добро организоване и једнообразне обуке свих лица која ће обављати и контролисати теренско прикупљање података. Потребно је обучити око 20.000 непосредних учесника Пописа (пописивача, инструктора, чланова пописних комисија, општинских координатора, додатних пописивача за рад у подстандардним ромским насељима и других учесника у различитим фазама припреме и реализације Пописа). Током обуке пописивача и инструктора неопходно је обезбедити ИТ подршку на свим инструктажним пунктовима, те додатно обучити око 200 информатичара који ће пружати техничку подршку, како за време обуке пописивача и инструктора, тако и током теренске реализације пописа. Обука ће бити организована и за представнике министарстава и посебних организација који учествују у процесу пописивања посебних категорија становништва (бескућника, тражилаца азила, лица на издржавању казне затвора и др.).
  - Вишеетапне петодневне инструктаже непосредних учесника Пописа – општинских координатора, чланова пописних комисија, инструктора и пописивача, важна су карика у ланцу припрема за успешну теренску реализацију Пописа. Први ниво тренинга биће организован за општинске координаторе које ће обучити методолози и ИТ стручњаци из РЗС-а. У другој фази обуке, општински координатори обучавају инструкторе, а након тога (у трећој фази обуке) инструктори обучавају пописиваче. Финансирање обуке на свим нивоима предвиђено је у оквиру ИПА 2018 националног програма.
- 3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?
- Не.
- 4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?
- Да.
- 5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?
- Није применљиво.
- 6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?
- Све активности у вези са спровођењем пописа су транспарентне.

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

- Није применљиво.

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

- Процес неформалних консултација обављен је са појединим институцијама које су препознате као учесници у реализацији појединих пописних активности, нпр. Републички геодетски завод, Комесаријат за избеглице и миграције и др. Усвојено је више предлога, на пример: на предлог Географског факултета у Београду, у садржај пописних упитника уврштено је питање о називу државе у којој лице ради (за лица која раде у иностранству) и о години одласка у иностранство (за лица која су живела/боравила у иностранству годину дана или дуже); на предлог Министарства просвете, науке и технолошког развоја проширен је број модалитета код питања о похађању школе, и др. Нису прихваћени поједини предлози да се у попису постављају питања која према међународним препорукама нису примерена за пописе становништва и која треба да буду предмет анкета на узорку или се могу добити из административних извора (нпр. месец рођења сваког живорођеног детета – питање које се поставља женама које су рађале, када је домаћинство основано, старост лица у време стицања највишег нивоа образовања и др.). Сви учесници консултативних састанака детаљно су упознати са разлозима прихватања, односно неприхватања сваког појединачног предлога.
- Јавна расправа о Нацрту закона у потпуности је спроведена у складу са утврђеним Програмом, за представнике релевантних државних институција, невладиних организација, стручне јавности и других заинтересованих субјеката и појединаца. У склопу јавне расправе одржан је Округли сто на којем су учесници имали могућност да изнесу своје конструктивне предлоге и примедбе. Предлози који су изнети и питања која су постављена у дискусији на одржаном Округлом столу углавном су ишли у правцу разјашњења, односно појашњења концептуалних и појединачних решења садржаних у Нацрту закона, што је допринело бољем разумевању текста Нацрта закона и циља који се његовим доношењем жели постићи.
- По окончању поступка јавне расправе РЗС је анализирао све примедбе, сугестије и предлоге учесника јавне расправе и у прописаном року саставио Извештај о спроведеној јавној расправи на својој веб страници и Порталу е-управе.
- Такође, Нацрт закона је прослеђен и Европској комисији ради прибављања мишљења. Коментари Европске комисије су детаљно анализирани, при чему се већина коментара односи на поједина методолошка решења. У циљу унапређења текста Нацрта закона, неке

од примедба су уважене. У складу са сугестијама Европске комисије, у Нацрт закона додата је дефиниција домаћинства како би се прецизирао концепт домаћинства који се примењује у Републици Србији, што је од значаја за међународна поређења пописних података. Поред тога, допуњен је члан 28. Нацрта закона који се односи на објављивање пописних резултата, тако што је наведено да Републички завод за статистику, заједно са резултатима пописа, објављује и метаподатке и извештај о квалитету. На овај начин, обезбеђена је директна усклађеност са Регулацивом (ЕК) 763/2008 и са имплементационим регулативама за попис 2021. Највише примедба односи се на то да Нацрт закона не садржи дефиницију уобичајеног становништва и да није прецизно наведено како ће се третирати поједине категорије становништва, што је од посебног значаја за међународну упоредивост пописних података. Поред тога, наведено је да постоји бојазан да ли су у члану 4. Нацрта закона наведене све категорије становништва које треба пописати како би било могуће издвојити контингент уобичајеног становништва Републике Србије. Републички завод за статистику је приликом припреме Нацрта закона разматрао опцију да се законом дефинише контингент уобичајеног становништва, али је закључено да је у националном интересу да се прикупе информације о свим лицима, укључујући и она лица која не задовољавају критеријум уобичајеног становника места пописа (нпр. наши грађани који су дуже од годину дана одсутни из земље због рада/боравка у иностранству или привремено присутна лица у месту пописа), а да се приликом обраде прикупљених података дефинише контингент уобичајеног становништва у складу са међународним препорукама. Стога је у тексту Нацрта закона дат шири оквир, док су критеријуми за дефинисање уобичајеног становништва саставни део методологије пописа и свакако ће бити наведени приликом објављивања коначних резултата пописа. Овакав концепт примењен је и у Попису 2011. године.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

- Средства се обезбеђују из ИПА 2018 националног програма и из буџета Републике Србије. Предвиђено је довољно времена за спровођење поступка јавних набавки.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

- Нису препознати други ризици.

-

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Републички завод за статистику

2. Назив прописа

Предлог закона о Попису становништва, домаћинства и станова 2021. године / Draft Law on Census of Population, Households and Dwellings 2021.

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,

Члан 90. Споразума о стабилизацији и придруживању – Сарадња у области статистике

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

Нема

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

Нема

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

Нема

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

У Националном програму за усвајање правних тековина Европске уније, у делу 3.18. Статистика, 3.18.1. Законски оквир, пропис је наведен међу планираним прописима. Предвиђени рок за усвајање наведеног документа од стране Владе Републике Србије је 3. квартал 2019. године.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Нема

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Уредба (ЕЗ) 763/2008 о пописима становништва и станова (Regulation (EC) No 763/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 on population and housing censuses), CELEX: 32008R0763, потпуно усклађен.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

/

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Да

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Предлог закона о Попису становништва, домаћинства и станова 2021. године је, заједно са Табелом усклађености и Извештајем о спроведеној јавној расправи, послат на мишљење Европској комисији. Коментари Европске комисије нису суштинске природе и пре свега се односе на поједина методолошка решења, при чему су неке од примедби уважене у циљу унапређења текста Предлога закона.

У складу са сугестијама Европске комисије, у Предлог закона додата је дефиниција домаћинства како би се прецизирао концепт домаћинства који се примењује у Републици Србији, што је од значаја за међународна поређења пописних података.

Поред тога, на предлог Европске комисије, допуњен је члан 28. Предлога закона који се односи на објављивање пописних резултата, тако што је наведено да Републички завод за статистику, заједно са резултатима пописа, објављује и метаподатке и извештај о квалитету. На овај начин,

обезбеђена је директна усклађеност са Регулативом (ЕК) 763/2008 и са имплементационим регулативама за попис 2021.

Највише примедба односи се на то да Предлог закона не садржи дефиницију уобичајеног становништва и да није прецизно наведено како ће се третирати поједине категорије становништва, што је од посебног значаја за међународну упоредивост пописних података. Поред тога, наведено је да постоји бојазан да ли су у члану 4. Предлога закона наведене све категорије становништва које треба пописати како би било могуће издвојити контингент уобичајеног становништва Републике Србије. Републички завод за статистику је приликом припреме Предлога закона разматрао опцију да се законом дефинише контингент уобичајеног становништва, али је закључено да је у националном интересу да се прикупе информације о свим лицима, укључујући и она лица која не задовољавају критеријум уобичајеног становника места пописа (нпр. наши грађани који су дуже од годину дана одсутни из земље због рада/боравка у иностранству или привремено присутна лица у месту пописа), а да се приликом обраде прикупљених података дефинише контингент уобичајеног становништва у складу са међународним препорукама. Стога је у тексту Предлога закона дат шири оквир, док су критеријуми за дефинисање уобичајеног становништва саставни део методологије пописа и свакако ће бити наведени приликом објављивања коначних резултата пописа. Овакав концепт примењен је и у Попису 2011. године.

1. Назив прописа Европске уније :/ Regulation (EU) No 763/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 on population and housing censuses Уредба (ЕУ) број 763/2008 Европског парламента и савета од 9 јула 2008. о пописима становништва и станова		2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 2:32008R0763				
3. Овлашћени предлагач прописа: Влада		4. Датум израде табеле:				
Обрађивач: Републички завод за статистику		29.07.2019.				
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: 01 Предлог закона о Попису становништва, домаћинства и станова 2021. године 02 Закон о званичној статистици („Службени гласник РС“, бр. 104/2009) 03 Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 129/2007, 18/2016 и 47/2018) 04 Уредба о номенклатури статистичких територијалних јединица („Службени гласник РС“, бр. 109/2009 и 46/2010)		6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА: 2017-141				
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:						
а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
1	This Regulation establishes common rules for the decennial provision of comprehensive data on population and housing.	01 1	Овим законом уређују се припрема, организација и спровођење Пописа становништва, домаћинства и станова 2021. године у Републици Србији (у даљем тексту: Попис), период пописивања, начин прикупљања података, јединице које се обухватају Пописом, садржај Пописа, обавезе државних и других органа и организација у припреми, организацији и	ПУ		

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			спровођењу Пописа, финансирање Пописа, дужности лица која обављају послове у вези са Пописом, дужности лица која се обухватају Пописом, обрада података, објављивање пописних резултата, употреба, заштита и чување података прикупљених у Попису.			
2 (a)	'population' shall mean the national, regional and local population at its usual residence at the reference date;	01 4.1 4.2	Пописом се обухватају: 1) држављани Републике Србије са пребивалиштем или боравиштем у Републици Србији, без обзира на то да ли су у време спровођења Пописа присутни у свом месту становања или привремено бораве у другом месту у Републици Србији или у иностранству; 2) стално настањени странци, странци којима је одобрен привремени боравак у Републици Србији и друга лица која у време спровођења Пописа бораве на територији Републике Србије;	ДУ		Закон не садржи исту дефиницију становништва, већ категорије лица која се обухватају пописом.
2 (b)	'housing' shall mean living quarters and buildings as well as housing arrangements and the relationship between the population and living quarters at the national, regional and local levels at the reference date;	01 8	У Попису се прикупљају следећи подаци о становима и другим настањеним просторијама: адреса, врста стамбеног простора, коришћење стана, облик својине, површина стана, број соба, опремљеност инсталацијама и помоћним просторијама, врста енергента који се користи за грејање, спрат на којем се стан налази.	ПУ		Закон не садржи дефиницију становања, већ карактеристике станова и других настањених просторија за које се прикупљају подаци.
2 (c)	'buildings' shall mean permanent buildings that contain living quarters designed for human habitation, or conventional dwellings that are reserved for seasonal or secondary use or that are vacant;	01 8	У Попису се прикупљају подаци о основним карактеристикама зграде у којој се стан налази.	ПУ		
2 (d)	'usual residence' shall mean the place where a person normally spends the daily period of rest, regardless of temporary absences for purposes of recreation, holidays, visits to friends and relatives, business, medical treatment or religious pilgrimage. The following persons alone shall be considered to be usual residents of the geographical area in question:	01 2.6	б) пребивалиште је место у којем се грађанин настанио са намером да у њему стално живи;	ДУ		Закон не садржи дефиницију уобичајеног места становања, али ће се подаци прикупљати, обрађивати и

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>(i) those who have lived in their place of usual residence for a continuous period of at least 12 months before the reference date; or (ii) those who arrived in their place of usual residence during the 12 months before the reference date with the intention of staying there for at least one year. Where the circumstances described in point (i) or (ii) cannot be established, 'usual residence' shall mean the place of legal or registered residence;</p>					<p>објављивати у складу с овом дефиницијом, јер дефиниција пребивалишта предстља знатно шири термин који обухвата и уобичајено место становања.</p>
2 (e)	<p>'reference date' shall mean the date to which the data of the respective Member State refer, in accordance with Article 5(1);</p>	01 3.3	<p>Пописивање и контрола квалитета података прикупљених Пописом спроводе се према стању на дан 31. марта 2021. године у 24.00 сата.</p>	ПУ		<p>Уредба Комисије (ЕУ) 2017/712 утврђује 2021 као референтну годину за спровођење пописа становништва, при чему свака држава самостално дефинише референтни датум за спровођење пописа.</p>
2 (f)	<p>'national' shall mean on the territory of a Member State;</p>	01 1	<p>Овим законом уређују се припрема, организација и спровођење Пописа становништва, домаћинства и станова 2021. године у Републици Србији.</p>	ПУ		
2 (g)	<p>'regional' shall mean at NUTS level 1, NUTS level 2 or NUTS level 3, as defined in the classification of territorial units for statistics (NUTS), established by Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council (2) in its version applicable at the reference date;</p>	04 1 2.2	<p>Овом уредбом уређује се Номенклатура статистичких територијалних јединица, као и критеријуми по којима се врши груписање по три нивоа - НСТЈ 1, НСТЈ 2 и НСТЈ 3. Нивои груписања из става 1. овог члана обезбеђују се агрегирањем територијалних јединица. Нивои груписања територијалних јединица утврђени овом уредбом јесу стандард по коме се кроз статистичке активности прикупљају,</p>	ПУ		<p>Дефиниција територијалних јединица у складу је са Уредбом ЕУ о заједничкој номенклатури територијалних јединица за статистику</p>

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			обрађују, приказују и анализирају статистички подаци.			(НУТС) према документу Европске комисије „Извештај за Републику Србију 2018“.
2 (h)	"local" shall mean at Local Administrative Units level 2 (LAU level 2)	03 2	Територијалну организацију Републике Србије чине општине, градови и град Београд као територијалне јединице и аутономне покрајине као облик територијалне аутономије.	ПУ		
2 (i)	"essential features of population and housing censuses" shall mean individual enumeration, simultaneity, universality within a defined territory, availability of small-area data and defined periodicity.	01 2.1	1) пописивање је појединачно и свеобухватно прикупљање података о лицима, домаћинствима и становима које држава организује у једнаким временским интервалима, најчешће на сваких десет година.	ПУ		
3	Member States shall submit to the Commission (Eurostat) data on the population covering determined demographic, social and economic characteristics of persons, families and households, as well as on housing at a national, regional and local level, as set out in the Annex.	01 6 7 8	Подаци о лицима Подаци о домаћинствима Подаци о становима и другим настањеним просторијама	ПУ		Попис се спроводи у складу са међународним препорукама и усвојена методологија покрива сва обележја из Анекса Уредбе 763/2008.
4 (1)	Member States may base the statistics on different data sources, in particular on: (a) conventional censuses; (b) register-based censuses; (c) a combination of conventional censuses and sample surveys; (d) a combination of register-based censuses and sample surveys; (e) a combination of register-based censuses and conventional censuses; (f) a combination of register-based censuses, sample surveys and conventional censuses; and (g) appropriate surveys with rotating samples (rolling censuses).	01 3.4	Податке прикупљају пописивачи непосредно од грађана, методом интервјуа.	ПУ		Попис ће бити спроведен као традиционалан, што одговара опцији (a).

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
4 (2)	Member States shall take all measures necessary to meet the requirements of data protection. The Member States' own data protection provisions shall not be affected by this Regulation.	01 30	Републички завод за статистику дужан је да предузме све прописане административне, техничке и организационе мере неопходне за заштиту података прикупљених у Попису од нелегалног приступа, објављивања или коришћења, у складу са законом којим се регулише област информационе безбедности.	ПУ		
4 (3)	Member States shall inform the Commission (Eurostat) of any revision or correction of the statistics supplied under this Regulation, as well as of any changes in the chosen data sources and methodology, no later than one month before the release of the revised data.			НП	Један од главних задатака Републичког завода за статистику је достављање званичних статистичких података Републике Србије међународним организацијама. Свака ревизија, исправка или промена је у складу са међународним стандардима.	
4 (4)	4. Member States shall ensure that the data sources and the methodology used to satisfy the requirements of this Regulation meet, to the highest possible extent, the essential features of population and housing censuses, as defined in Article 2(i). They shall make continuous efforts to enhance compliance with those essential features.	01 2.1	1) пописивање је појединачно и свеобухватно прикупљање података о лицима, домаћинствима и становима које држава организује у једнаким временским интервалима, најчешће на сваких десет година;	ПУ		Као организатор и координатор званичне статистике, РЗС развија методологију истраживања која имплементира и поставља стандарде за целокупну званичну статистику.
5 (1)	Each Member State shall determine a reference date. The reference date shall fall in a year specified on the basis of this Regulation (reference year). The first reference year shall be 2011. The Commission (Eurostat) shall establish subsequent reference years in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 8(3). Reference years shall fall during the beginning of every decade.	01 3.1	Пописивање се спроводи од 1. до 30. априла 2021. године.	ПУ		Уредба Комисије (ЕУ)2017/712 утврђује 2021. као референтну годину за спровођење пописа становништва,

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
						при чему свака држава самостално дефинише референтни датум за спровођење пописа.
5 (2)	Member States shall provide the Commission (Eurostat) with final, validated and aggregated data and with metadata, as required by this Regulation, within 27 months of the end of the reference year.	01 28	Републички завод за статистику објављује резултате Пописа од јавног значаја, и то: 1) прелиминарне резултате Пописа, у року од 30 дана од дана завршетка пописивања, и 2) коначне резултате Пописа, у складу са календаром објављивања, сукцесивно до 31. децембра 2022. године. Резултати из става 1. овог члана објављују се искључиво у виду агреgirаних података и доступни су свима под једнаким условима на званичном веб-сајту Републичког завода за статистику.	ПУ		Коначни резултати пописа објављују се заједно са метаподацима и извештајем о квалитету.
5 (3)	The Commission (Eurostat) shall adopt a program of the statistical data and of the metadata to be transmitted to fulfil the requirements of this Regulation, in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 8(3).	02 2.2	Званична статистика испуњава међународне обавезе Републике Србије које се односе на производњу, дисеминацију, анализу и публикавање званичних статистичких информација.	ПУ		РЗС ће применити програм статистичких података и метаподатака у складу са Уредбом 2017/712. Коначни резултати пописа објављују се заједно са метаподацима и извештајем о квалитету.
5 (4)	The Commission (Eurostat) shall adopt the technical specifications of the topics as required by this Regulation as well as of their breakdowns, in	02	Званична статистика испуњава међународне обавезе Републике Србије које се односе на производњу, дисеминацију, анализу и	ПУ		РЗС ће применити програм

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	accordance with the regulatory procedure referred to in Article 8(2).	2.2	публиковање званичних статистичких информација.			техничких спецификација обележја у складу са Уредбом 2017/543.
5 (5)	Member States shall transmit to the Commission (Eurostat) the validated data and metadata in electronic form. The Commission (Eurostat) shall adopt the appropriate technical format to be used for the transmission of the required data, in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 8(2).	02 2.2	Званична статистика испуњава међународне обавезе Републике Србије које се односе на производњу, дисеминацију, анализу и публиковање званичних статистичких информација.	ПУ		РЗС ће применити Уредбу 2017/881 у погледу модалитета и структуре извештаја о квалитету и техничког формата за пренос података Евростату. Коначни резултати пописа објављују се заједно са метаподацима и извештајем о квалитету.
5 (6)	In the event of a revision or correction in accordance with Article 4(3), Member States shall transmit the modified data to the Commission (Eurostat) no later than on the date of release of the revised data.			НП	Један од главних задатака Републичког завода за статистику је достављање званичних статистичких података Републике Србије међународним организацијама. Свака ревизија, исправка или промена је у складу са међународним стандардима.	
6 (1)	For the purpose of this Regulation, the following quality assessment dimensions shall apply to the data to be transmitted: — 'relevance' shall refer to the degree to which statistics meet the current and potential needs of users, — 'accuracy' shall refer to the closeness of	02 5	Званична статистика се заснива на заједничким стандардима, званичним дефиницијама и основним начелима, са следећим значењима: 1) Начело релевантности значи да статистички подаци треба да задовоље јасно утврђене услове информисања, у складу са задацима званичне	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>estimates to the unknown true values, — 'timeliness' and 'punctuality' shall refer to the delay between the reference period and the availability of results, — 'accessibility' and 'clarity' shall refer to the conditions under and modalities by which users can obtain, use and interpret data, — 'comparability' shall refer to the measurement of the impact of differences in applied statistical concepts and measurement tools and procedures when statistics are compared between geographical areas, sectoral domains, or over time, and — 'coherence' shall refer to the adequacy of the data to be reliably combined in different ways and for various uses.</p>		<p>статистике. Званична статистика има обавезу да редовно проверава адекватност статистичких података и да благовремено препозна нове потребе корисника за одређеном врстом података. 2) Начело непристрасности подразумева да се на објективан начин утврђују дефиниције, методи прикупљања и обрађивања података, као и њихова дисеминација. Статистички подаци морају бити заштићени од непрофесионалних утицаја било које врсте. 3) Начело поузданости се огледа у томе да активности и методи који се односе на прикупљање, обраду и дисеминацију статистичких података буду усклађени са важећим професионалним стандардима, научним методима и принципима професионалне етике, како би статистички резултати што веродостојније одражавали посматране појаве. 4) Начело правремености значи да временски рокови између прикупљања података, њихове обраде, дисеминације и достављања корисницима на увид треба да буду минимални, као и да се све промене, кад је реч о подацима, ажурно уносе у статистичке регистре и базе података. 5) Начело професионалне независности значи да су за доношење одлука о дефиницијама, методима прикупљања, обраде и дисеминације података званичне статистике надлежни искључиво одговорни произвођачи званичне статистике. 6) Начело рационалности се односи на оптимално коришћење свих расположивих ресурса и смањење оптерећености извештајних јединица, као и на то да обим посла и трошкови неопходни за прикупљање статистичких података треба да буду сразмерни значају резултата. 7) Начело конзистентности значи да званични статистички подаци треба да буду међусобно усклађени у погледу садржаја, терминологије и периодике, као и да буду усклађени са међународнопризнатим концептима, номенклатурама, класификацијама, дефиницијама и методима, у циљу постизања њихове</p>			

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			<p>упоредивости.</p> <p>8) Начело јавности значи да су сви резултати – обрађени и необрађени подаци званичне статистике, као и све информације о примењеним методима и изворима података које користе одговорни произвођачи званичне статистике – јавни и истовремено доступни свим корисницима.</p> <p>9) Начело статистичке поверљивости подразумева заштиту података који се односе на појединачну статистичку јединицу, без обзира на то да ли се они прикупљају непосредно, приликом спровођења званичних статистичких истраживања, или посредно, из административних или других извора. Суштина овог начела јесте да одговорни произвођачи званичне статистике могу користити индивидуалне податке искључиво у статистичке сврхе. Начело статистичке поверљивости се не односи на податке органа државне управе као статистичких јединица. Статистички податак се, у складу са овим начелом, не може користити као основ за остваривање права или стварање обавезе извештајној јединици.</p> <p>10) Начело употребе личних података искључиво у статистичке сврхе значи да подаци прикупљени обављањем статистичких активности на које се односе одредбе о статистичкој поверљивости могу бити коришћени искључиво у складу са овим законом и посебним законом којим се регулише област заштите личних података, односно заштите приватности</p>			
6 (2)	Member States shall provide the Commission (Eurostat) with a report on the quality of the data transmitted. In this context, Member States shall report on the extent to which the chosen data sources and methodology meet the essential features of population and housing censuses as defined in Article 2(i).	02 5.7	Начело конзистентности значи да званични статистички подаци треба да буду међусобно усклађени у погледу садржаја, терминологије и периодике, као и да буду усклађени са међународнопризнатим концептима, номенклатурама, класификацијама, дефиницијама и методима, у циљу постизања њихове упоредивости.	ПУ		Коначни резултати пописа објављују се заједно са метаподацима и извештајем о квалитету.
6 (3)	In applying the quality assessment dimensions laid down in paragraph 1 to the data covered by this Regulation, the modalities and structure of the	02	Званична статистика испуњава међународне обавезе Републике Србије које се односе на	ПУ		Коначни резултати пописа

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	quality reports shall be defined in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 8(2). The Commission (Eurostat) shall assess the quality of the data transmitted.	2.2	производњу, дисеминацију, анализу и публикавање званичних статистичких информација.			објављују се заједно са метаподацима и извештајем о квалитету. РЗС ће применити Уредбу 2017/881 у погледу модалитета и структуре извештаја о квалитету и техничког формата за пренос података Евростату.
6 (4)	The Commission (Eurostat), in cooperation with the competent authorities of the Member States, shall provide methodological recommendations designed to ensure the quality of the data and metadata produced, acknowledging, in particular, the Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing.	01 10	Републички завод за статистику дефинише методологију Пописа у складу са националним потребама и међународним обавезама.	ПУ		У складу са међународним препорукама за попис, РЗС креира методолошка и организациона упутства намењена организаторима и директним учесницима у спровођењу пописа.
7 (1)	The following measures necessary for the implementation of this Regulation shall be adopted in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 8(2): (a) technical specifications of the topics as required by this Regulation as well as of their breakdowns as provided for in Article 5(4); (b) the establishment of the appropriate technical format as provided for in Article 5(5); and (c) modalities and structure of the quality reports as provided for in Article 6(3).	02 2.2	Званична статистика испуњава међународне обавезе Републике Србије које се односе на производњу, дисеминацију, анализу и публикавање званичних статистичких информација.	ПУ		РЗС ће применити техничке спецификације обележја и поштоваће заједничке стандарде, дефиниције и основне принципе званичне

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
						статистике.
7 (2)	The following measures necessary for the implementation of this Regulation, designed to amend non-essential elements of this Regulation by supplementing it, shall be adopted in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 8(3): (a) the establishment of the reference years, as provided for in Article 5(1); and (b) the adoption of the programme of the statistical data and the metadata, as provided for in Article 5(3).	01 3.1 02 2.2	Пописивање се спроводи од 1. до 30. априла 2021. године. Званична статистика испуњава међународне обавезе Републике Србије које се односе на производњу, дисеминацију, анализу и публикавање званичних статистичких информација.	ПУ		Коначни резултати пописа објављују се заједно са метаподацима и извештајем о квалитету.
7 (3)	Consideration shall be given to the principles that the benefits of the measures taken must outweigh their costs and that additional costs and burdens must remain within a reasonable limit.	02 5.6	Начело рационалности се односи на оптимално коришћење свих расположивих ресурса и смањење оптерећености извештајних јединица, као и на то да обим посла и трошкови неопходни за прикупљање статистичких података треба да буду сразмерни значају резултата.	ПУ		
8 (1)	The Commission shall be assisted by the Statistical Programme Committee.			НП	Један од главних задатака Републичког завода за статистику је достављање званичних статистичких података Републике Србије међународним организацијама.	
8 (2)	Where reference is made to this paragraph, Articles 5 and 7 of Decision 1999/468/EC shall apply, having regard to the provisions of Article 8 thereof. The period laid down in Article 5(6) of Decision 1999/468/EC shall be set at three months.			НП	Један од главних задатака Републичког завода за статистику је достављање званичних статистичких података Републике Србије међународним организацијама.	
8 (3)	Where reference is made to this paragraph, Article 5a(1) to (4) and Article 7 of Decision 1999/468/EC shall apply, having regard to the provisions of Article 8 thereof.			НП	Један од главних задатака Републичког завода за статистику је достављање званичних статистичких података Републике Србије међународним организацијама.	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
9	This Regulation shall enter into force on the 20th day following its publication in the <i>Official Journal of the European Union</i> .	01 36	Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.	ПУ		